

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCIJE SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

***SRETAN BOŽIĆ 2019.
I BLAGOSLOVLJENA
2020. GODINA!***

Br. 3-4/2019

kazalo

Uvodno slovo

PLEMENITI IZNAD SVAKE PLEMENŠTINE!	3
---	---

Iz našeg Reda

PROGLAŠENJE GENERALNIH STATUTA	5
--	---

Rad defintorija

17. SJEDNICA DEFINITORIJA	11
18. SJEDNICA DEFINITORIJA	12
19. SJEDNICA DEFINITORIJA	13
20. SJEDNICA DEFINITORIJA	14

Provincijska zbivanja

DUHOVNE VJEŽBE U CRESU	15
DANI FORMACIJE ZA PROVINCIJU	15
PROSLAVLJEN DAN PROVINCIJE	16
SUSRET GWARDIJANA U VINKOVcima	17
PROVINCIJSKO HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU	17
DANI DUHA ASIZA	18
75. OBLJETNICA MUČENIŠTVA FRA PLACIDA	18
USUSRET SKORIM OBLJETNICAMA	19

Naši samostani

CRES: LJETNI IZAZOVI	20
ŠIBENIK: PRIPREME ZA ZLATNI JUBILEJ KANONIZACIJE	21
OTVORENA VRATA »PUČKE KUHINJE«.	21
ŠIBENIK: SVEČANO OTVORENA JUBILARNA GODINA	22
ADVENT U ZAGREBU: NA ZRINJEVCU »KOD FRATARA«	23
ADVENTSKI SUSRETI O. PROVINCIJALA	23
UKRATKO	23

Braća u inozemstvu

RELIKVIJE SVETOG ANTUNA U NJEMAČKOJ	24
SUSRET BRAĆE U NJEMAČKOJ	25
PROMOCIJA »VERITASA« I PUČKE KUHINJE U NJEMAČKOJ	25
NAŠA BRAĆA JAVLJAJU	25

Naše redovništvo

ODRŽANA 51. SKUPŠTINA HRK.	29
OSMI TEČAJ O SOCIJALNOM NAUKU CRKVE.	30

Naši mladi

POČETAK NOVICIJATA	32
NOVI POSTULANTI	32
TREĆA SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ	32
NOVI ĐAKON: FRA ANTUN RADOVANIĆ.	33
HR-SLO SUSRET MLADIH	33
DANI OTVORENIH VRATA KLERIKATA	33
POSJET BRAĆI U FORMACIJI	34
DUHOVNA OBNOVA MLADIH U ZAGREBU	34
DUHOVNE VJEŽBE U VINKOVcima	35

Kultura i izdavaštvo

POSTAVLJEN KIP SV. NIKOLE U ŠIBENIKU	36
PREDSTAVLJENO V. IZDANJE »VJEČNOG ZALJUBLJENIKA«	36
IZLOŽBA »HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI« U ŠIBENIKU	36
OBJAVLJENA KNJIGA O PRAZNOVJERJU	36
»VERITAS« NA INTERLIBERU	37
POSJET UREDNIŠTVU »VERITASA«	37
REDOVITA SJEDNICA UREDNIČKOG VIJEĆA »VERITASA«	37
BISTE DVOJICE KARDINALA U SVETIŠTU SV. ANTUNA	38
KARLIĆEVA HOMILETSKA TRILOGIJA	38
NOVI BROJ »APOSTOLA BEZGREŠNE«	38
UKRATKO	38
IZLOŽBA »JEDINSTVENOST U PROLAZU«	39
PREDSTAVLJEN ZBORNIK RADOVA U ŠIBENIKU	39
NOVA TURNEJA ANSAMBLA »KOLBE«	40
OBJAVLJENO	41
Naši bolesnici BOLESNIČKI BILTEN.	42
Naši pokojnici POKOJNA BRAĆA, RODBINA I PRIJATELJI	43
Prilog – osvrt KONVENTUALNI FRATRI U DUBROVNIKU	44
PROVINCIJSKI PLANER 2020.	48

Fraternitas
službeno glasilo
Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevac konventualaca

Br. 3-4/2019

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevac konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uredio:
Ljudevit Anton Maračić

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodno slovo

PLEMENITI IZNAD SVAKE PLEMENŠTINE!

»NJEBOV SMO ČAK I ROD!« (Dj 17,28)

»Milost je najbolji znak plemenitosti.«
(William Sheakhsperae)

Božić je događaj bremenit porukom o plemenitosti koja se pojavila na našem Planetu. Plemeniti, u značenju koje iscrpljuje i nadmašuje smisao samog pojma, ušatorio se u ljudskoj obitelji, postao rod s nama, kako bi nas poučio istinskoj plemenštini. Plemenitost je Božja osobina koja pobuđuje udivljenje, dušu uzdiže i uznosi, (raz)otkriva božansku veličinu i narav.

U svagdanjem životu sitničarenja i strančarenja, ispraznosti i taštine, sve joj manje pogodujemo stvaranjem nepovoljne klime koja ju ugrožava. Rujemo po tuđoj prošlosti, sišemo iz vena kanalizacije jedni drugima, zgroženi nad prevladavajućom situacijom koju kreiraju strvinari, trovači prostora, slijepi za plemenitost i božanski rod.

Ali, rod plemeniti osvaja neodoljivom snagom. Baš kada posumnjamo da nije izumrla, ugasila se, iščezla, plemenitost, poput pelikana iz pepela, uskrsne na pozornici našeg Planeta i iznova privuče otmjene duše gladne božanskog nektra. Bog, sama plemenitost, svojim dolaskom na svijet oplemenio je ljudski rod. Ostavio mu je nektar plemenitosti i postao začetnik svake plemenštine. Božić je oplemenjenje čovjeka, njegovo oboženje, objavljenje njegove istinske naravi zasjenjene grdobom grijeha. »Njegov smo čak i rod!« (Dj 17,28). Slijedeća priča ilustracija je plemenitosti među ljudima po Božjim mjerilima.

— — —

Jednog dana jedan starac susreo je jednog mladića koji ga je upitao: »Sjećate li me se?«

Starac je odgovorio negativno. Stoga mu je mladić rekao da je nekad davno bio njegov student.

Na to ga profesor upita: »Ah da? I čime se baviš sada?«

Mladić odgovori: »Učitelj sam.«

»Oh, kako lijepo. Poput mene«, odgovori mu starac.

»Eh da. Zapravo postao sam učitelj jer ste me upravo vi nadahnuli da budem poput vas.«

Starac je bio znatiželjan te je upitao mladića da mu ispriča kako je to moguće.

I mladić mu ispriča ovu priču:

»Jednog dana, jedan moj prijatelj, također student, stigao je u školu s prelijepim novim satom i ja sam mu ga ukrao. Ubrzo je moj prijatelj primijetio krađu i odmah se požalio našem učitelju, a to ste bili vi. Onda ste vi rekli svima nama u razredu: »Tijekom današnjih predavanja ukraden je sat vašeg prijatelja. Onaj tko ga je ukrao, molim vas, neka ga vrati.«

Ali ja ga nisam htio vratiti. Zatim ste vi zatvorili vrata i rekli ste nam da ustanemo kako biste vi mogli prekontrolirati naše džepove, jedan po jedan. Međutim, prije toga, rekli ste nam da zatvorimo oči. Tako smo napravili i vi ste pretraživali džep po džep i kad ste došli do mene, pronašli ste sat i uzeli ga. Nastavili

ste pretraživati po džepovima svih drugih studenata i kad ste završili rekli ste: »Otvorite oči. Pronašao sam sat.«

Poslije mi nikad ništa niste rekli i nikad niste spomenuli taj događaj. Nikad niste otkrili ime onoga tko je to bio ukrao. Onog dana, vi ste spasili moje dostojanstvo zauvijek. A to je bio najsramotniji dan u mom životu. Nikad mi ništa niste spomenuli te iako zbog toga niste vikali na mene niti mi očitali moralnu 'bukvicu', ja sam shvatio jasno pouku. Zahvaljujući vama, shvatio sam da je to način na koji treba postupati pravi odgovatelj. Sjećate li se, profesore, tog događaja?»

A profesor odgovori: »Sjećam se te situacije s ukradenim satom i da sam pretraživao džepove svih učenika, ali se ne sjećam da si to bio ti jer sam i ja zatvorio oči dok sam to činio.«

— — —

O, Ti, roda plemenita, objavitelju i začetniče prave plemenštine, plemeniti Bože! Jedino Ti ljudsko dostojanstvo grešniku ne oduzimaš, nego grijehom izgubljeno vraćaš i usavršavaš! Milost Tvoja u našim dušama najbolji je dokaz Tvoje plemenitosti. Našoj duši vrati izgubljenu milost da svakom čovjeku iskazujemo plemenitost koja svoj izvor ima u Tebi čiji »smo čak i rod!« (Dj 17,28).

Ako imaš potrebu nekoga poniziti da bi ga ispravio, narušavaš dobar glas koji uživa Božji rod. Božić je svetkovina plemenitosti koja se među ljudima ušatorila. I dok se mnoga srca gube u općenitostima, najplemenitije se gubi u Jednome, Velikome koji je postao Maleni, Bogom koji je postao Dijete. Naša plemenitost plod je njegove milosti u našoj duši.

Zadivljen pred otajstvom Božića, s posebnom zahvalnošću našem tajniku fra Ljudevitu Maračiću na još jednom vrijednom rukovetu provincijskih događanja sabranih u ovom broju *Fraternitasa*, svoj braći roda plemenita, jer »Njegov smo čak i rod!« (Dj 17,28), upućujem najsrdanije čestitke prigodom Isusova Utjelovljenja koje svečano slavimo i ovog Božića samo s jednom željom, da iz euharistije i sami crpimo nektar plemeniti u sebi obnavljajući blaženo sjećanje na vlastito rodbinstvo s Bogom. »Njegov smo čak i rod!« (Dj 17,28).

Svima neka je RADOSTAN BOŽIĆ i blagoslovljena nadolazeća NOVA GODINA!

fra Josip Blažević, provincijal

iz našeg reda

PROGLAŠENJE GENERALNIH STATUTA

Tajništvo Reda dostavilo je cjeloviti tekst nedavno prihvaćenih obnovljenih Generalnih statuta. Donosimo proglas kojim o. General danom 14. kolovoza ove godine stavlja na snagu odobreni tekst, koji smo nedavno dobili i u hrvatskom prijevodu. Oba teksta, i talijanski original i hrvatski prijevod, donosimo na naslovnici našega provincijskog portala pod naznakom STATUTI GENERALI 2019.

PROGLASNO PISMO O. GENERALA

Prot. br. 588/19.

Predraga braćo u Gospodinu!

»Ovo je zamoran posao, ali dobro uloženi trud!« – riječi su kojima je papa Franjo popratio zauzetost cijelog Reda u obnovi Konstitucija i pripremi novih Generalnih statuta, »koji obuhvaćaju bitne elemente vašega bratskog i misionarskog života«. Te smo riječi čuli 17. lipnja u Klementovoj dvorani Apostolske palače, u vrijeme audijencije koja nam je udijeljena na kraju 202. generalnoga kapitula.

Papa Franjo je naznačio i razloge važnosti svega ovog rada: »Konstitucije su nužno sredstvo za očuvanje karizmatičke baštine jednog instituta i osiguranje prijenosa budućim naraštajima. Ove u stvari određuju konkretne načine nasljedovanja Krista kako ga predlaže Evanđelje, apsolutno pravilo života svih posvećenih ljudi, napose sljedbenika svetog Franje Asiškog, koji se pri zavjetovanju obvezuju 'živjeti po načinu svetog Evanđelja' (usp. Sv. Franjo, *Oporuka*, 14)«.

Obveza je svih redovničkih obitelji stalno tumačiti svoju karizmatičku baštinu, sređujući praksu zakonodavnim pomagalicama (usp. CIC, kan. 576). Sveti Otac nas, ipak, podsjeća kako Konstitucije i Generalni statuti ne samo »sređuju«, već i »čuvaju karizmatičku baštinu«... osiguranjem »prijenosa u budućnost«. Za nas, franjeve, nema druge karizme osim života po Evanđelju, te smo, zato, nakon što su odobrene nove Konstitucije (2018.), usvojili i nove Generalne statute, da sebi prokrčimo još konkretnije putove življenja Evanđelja u današnjoj povijesnoj stvarnosti.

Stoga ovim pismom, snagom svoje službe, određujem da se objavi i proglašavam da obnovljeni tekst Generalnih statuta Reda neposrednim učinkom stupa na snagu današnjim danom, 14. kolovoza 2019., na blagdan sv. Maksimilijana M. Kolbea i uočnicu Uznesenja Blažene Djevice Marije.

Izvorno izdanje Statuta, prema kojem će se morati ravnati prijevodi na razne jezike, jest talijanski, budući da su promjene uvrštene na posljednjemu Generalnom kapitolu odobrene na talijanskom jeziku.

Proglašavajući danas ovo izdanje Generalnih statuta, na dan kada se spominjemo sv. Maksimilijana M. Kolbea, svima upućujem najbolje želje, to jest: da se mogremo ponovno zaljubiti u Evanđelje i, uz pomoć Konstitucija i Generalnih statuta, na konkretan i kreativan način živjeti, kao što je i on to ostvario. Treba nam mnogo strasti i puno ljubavi, prema riječima koje su pripisane ovome našem svetom subratu mučeniku: »Samo je ljubav koja stvara!«

»Evanđelje mora biti naš vodič« – rekao nam je papa Franjo, i potom nadodao: »Slušajte ga uvijek s pažnjom, molite s njime, i po primjeru Marije, 'Djevice koja je postala Crkva' (usp. sv. Franjo, *Pozdrav Blaženoj Djevici Mariji*, 1), ustrajno ga razmatrajte, kako biste ga usvojili i tako svoj život suobličili životu Kristovu«.

Neka nam Gospodin Bog udijeli stupati putovima Evanđelja, oblikujući se u Krista na radostan i konkretan način, kao što je to živio sferaški otac sveti Franjo! I molimo Djevicu Mariju, uznesenu

na nebo, koja je prva kao učenica prošla putem svoga vlastitog Sina – da posreduje i sada za nas i za sav naš Red.

Rim, samostan Svetih apostola, 14. kolovoza 2019., na blagdan sv. Maksimilijana M. Kolbea, uočnicu svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije

fra Carlos A. TROVARELLI, generalni ministar
fra Tomasz SZYMCZAK, generalni tajnik

PRIJEDLOZI ODOBRENI NA REDOVNOME GENERALNOM KAPITULU 2019.

I. KARIZMA (Prioriteti – Programi)

1. PRIJEDLOG

Poslanje: bratimljenje provincija, prouka novih modela, restrukturacija Generalnoga tajništva za misijsku animaciju

(Inst.lab.,1)

Uprava Reda:

a) neka promiče bratimljenja provincija radi učvršćenja već postojećih misija. Suradnja neka se odnosi na personalnu i ekonomsku solidarnost. Radi jamčenja veće stabilnosti suradnje, neka se potpišu ugovori;

b) neka prouči i predloži franjevačke modele poslanja *ad gentes* i *implantatio Ordinis*, te nove evangelizacije označenih prikladnim izborom sredstava, vodeći pri tom brigu o vrijednosti siromaštva u karizmi Reda i promičući po mogućnosti izravno uključivanje laika u misijsku aktivnost;

c) neka pristupi restrukturaciji *Tajništva za misijsku animaciju* (SGAM), kako bi ovo bilo od veće pomoći upravi Reda, provincija i kustodija:

- prikupljanjem i analizom informacija o stanju sadašnjih misija i inicijativa za 'novu evangelizaciju', koje se trenutno provode u Redu,
- predlaganjem razvojnih programa već postojećih misija Reda i izradom projekata s

obzirom na novu 'misijsku prisutnost', kao i onu koja se tiče 'nove evangelizacije',

- naznakom okvira nužne suradnje među provincijama/kustodijama, bilo to u vidu *missio ad gentes* bilo pak u odnosu na novu evangelizaciju;

d) neka unutar *Tajništva* uspostavi radnu skupinu prikladnu za ostvarenje navedenih ciljeva.

2. PRIJEDLOG

Misijski projekti

(Inst.lab.,16)

Generalni kapitul od generalnoga ministra i njegova definatorija traži da, u okviru reorganizacije *Tajništva za misijsku animaciju*, procijeni stvaranje ureda za promicanje misijskih projekata Reda.

3. PRIJEDLOG

Formacija docenata, odgojitelja i franciskanologa u odnosu na »Projekt Sv. Bonaventure«

(Inst.lab.,2)

Generalni kapitul:

a) od uprave Reda zahtijeva da se proslijedi »Projektom Sv. Bonaventure«, tj. da formira i priprema nove stručnjake, docente i animatore (*resource people*), za naša odgojna središta i tečajeve trajne formacije koje promiču federacije i Red. U tu svrhu neka izradi operativne linije vodilje koje treba uskladiti sa skupštinom predsjednika federacija;

b) od uprave Reda traži da promiče suradnju među studijskim centrima Reda uz pomoć razmjene docenata i stručnjaka raznih područja koja obuhvaćaju karizme, povijest i tradicije Reda.

4. PRIJEDLOG

Discepolato francescano i *Ratio studiorum*

(Inst.lab.,17)

1. Generalni kapitul od generalnog ministra i njegova definatorija traži reviziju *Discepolato francescano*, *Ratio formationis* Reda, uvaživši primjedbe iznesene na Kapitolu te da ih do 2022. godine *ad experimentum* i odobri. Taj će tekst Generalnom kapitolu 2025. godine biti podvrgnut na odobrenje (usp. Konst. 133, §1).

2. Generalni kapitul od generalnog ministra i njegova definatorija traži reviziju *Ratio studiorum* Reda, uvaživši primjedbe iznesene na Kapitolu te ga do 2022. godine i odobri.

5. PRIJEDLOG

Odnos, suradnja i suodgovornost s laicima
(*Inst.lab.*,3)

Generalni kapitul od pojedine jurisdikcije traži:

- a) tečajevi trajne formacije u jurisdikcijama u sljedećem šestogodištu neka uključe (također) produbljenje tema odnosa, suradnje i apostolske suodgovornosti braće i laika u vezi s našom karizmom;
- b) priprema izvješća za vlastitu federaciju i Red, s razmjenom iskustava, neka svima omogućiti uvid u sadašnje stanje, širenje uspješne prakse i odabir franjevačkih modela u budućnosti;
- c) tijekom šestogodišta, radi uzajamnog obogaćivanja, na provincijskoj/kustodijskoj razini treba pripremiti i ostvariti zajednički tečaj braće i laika, vodeći brigu o nekim zajedničkim projektima evangelizacije, kao i promicanja i animacije zvanja za posvećeni život.

6. PRIJEDLOG

Poziv na ekološko obraćenje
(*Inst.lab.*,4)

Generalni kapitul određuje:

- a) tijekom sljedećega šestogodišta (2019.-2025.) svaka federacija Reda, uz pomoć generalnog delegata za pravdu, mir i očuvanje stvorenoga, neka promiče razmatranje tema socio-ekoloških kriza, polazeći od enciklike *Laudato si'* pape Franje. Neka se prodube glavne misli vodilje i prouče oblici za učvršćenje opće ekološke svijesti. Modaliteti (na primjer, susreti na razini jurisdikcije ili federacije, ili pak shede za samostanski kapitul, ili nešto drugo) neka se odrede na razini federacija ili jurisdikcija;
- b) u svjetlu crkvenog učiteljstva, posebno enciklike *Laudato si'*, neka svaka jurisdikcija Reda odredi mjesne kriterije pravde i ekološke održivosti radi vrednovanja i potom raspolaganja vlastitim finansijskim i nekretninskim izvorima.

7. PRIJEDLOG

Upotreba novih medija: linija vodilja
(*Inst.lab.*,5)

Da bi se potaknulo obdržavanje propisa Konstitucija br. 66 §3, generalni ministar sa svojim definatorijem, samostalno ili uz pomoć određenog povjerenstva, neka ostvari prouku o novim medijima kojima se redovnici služe i neka potom odredi liniju vodilju (usp. CIC kan. 666), po mogućnosti do kraja 2021. godine, kako bi se jasno i nedvosmisleno mogla usmjeriti upotreba ovih sredstava, predviđajući po mogućnosti do kraja 2022. godine i mjesno uključivanje od strane provincija i kustodija (usp. Konst., br. 66, §4), uz stalno posuvremenjenje koje povlači neprekidan razvitak ove pojave.

8. PRIJEDLOG

Pastoral mladih
(*Inst.lab.*,6)

Neka se u šestogodišnji plan uključi pastoral mladih, promicanje i razlučivanje zvanja.

9. PRIJEDLOG

Promicanje zajedničkih inicijativa za što vjerniji život naše karizme:

»Nove mješine za novo vino«
(*Inst.lab.*,15)

Dok odaje priznanje nastajanju novih mjesnih bratstava i iskustava Reda, gdje braća na srcu osobito drže dublju molitvu, autentičnija bratstva i smionu evangelizaciju, nastojeći tako iščitati našu karizmu u svjetlu znakova vremena, Generalni kapitul gleda s nadom i na budućnost našeg Reda. U isto vrijeme potiče generalnog ministra i njegov definatorij, provincijske i kustodijske kapitule, provincijske ministre i kustose, s definatorima, da ozbiljno razluče i podrže nadahnuća nastala u srcima braće o poduzimanju novih inicijativa života i poslanja, potaknuta željom da žive evanđelje odvažnim načinom života Pravila i Konstitucija Reda. Sve to, dobronamjerno praćeno i provjerenom, može postati kvasac za nova zvanja, ohrabrenje onima koji već ostvaruju svoj poziv i odgovor Reda na izazove nove evangelizacije (usp. Konst., br. 59 §1-2).

II. SLUŽENJE AUTORITETA

(Strukture uprave)

10. PRIJEDLOG

Revizija Direktorija za slavljenje generalnoga kapitula i Direktorija za slavljenje provincijskoga i kustodijskoga kapitula

(Inst.lab.,7)

Generalni kapitul zadužuje generalnog ministra i njegov definatorij da poduzme reviziju Direktorija za slavljenje generalnoga kapitula i Direktorija za slavljenje provincijskoga i kustodijskoga kapitula.

A. Postupak za odobrenje Direktorija za slavljenje generalnoga kapitula.

§1. Generalna uprava Reda – saslušavši predsjednike federacija – do kraja 2019. imenovat će *ad hoc* odbor za reviziju navedenog direktorija.

§2. Direktorij za slavljenje generalnoga kapitula razmotrit će se i odobriti na redovnome generalnome kapitolu 2025. godine.

B. Postupak za odobrenje i primjenu Direktorija za slavljenje provincijskih i kustodijskih kapitula:

§1. Generalna uprava Reda – saslušavši predsjednike federacija – do kraja 2019. imenovat će *ad hoc* odbor za reviziju navedenog direktorija.

§2. Nacrt Direktorija za slavljenje provincijskih i kustodijskih kapitula neka se dostave na savjetovanje i mišljenje skupštinama federacija do kraja 2020. godine.

§3. Tekst, nakon toga odobren od strane generalnog ministra i njegova definatorija, neka se obvezatno primijeni pri slavljenju provincijskih i kustodijskih kapitula tijekom četverogodišta 2021-2024.

§4. Direktorij za slavljenje provincijskog i kustodijskog kapitula neka se definitivno razmotri i odobri na redovnome generalnom kapitolu 2025. godine.

11. PRIJEDLOG

Prouka mogućega restrukturiranja federacija Reda

(Inst.lab.,14)

Redovni generalni kapitul 2019. od uprave Reda, u skladu s najprikladnijim modalitetima i nakon saslušanja predsjednika federacija, traži da prouči

pitanje mogućeg restrukturiranja federacija Reda, koja će voditi brigu, na primjer, o geografskom okružju, suradnji i unutarnjoj restrukturaciji federacija te o tome izvršiti redovni generalni kapitul 2025. godine.

12. PRIJEDLOG

Zasebni statut za Asiz

(Inst.lab.,8)

/Generalni kapitul odobrava Zasebni statut Generalne kustodije Svetoga asiškog samostana, koji nakon uvoda u 1. pogl. donosi odredbe o naravi (čl. 1-3), u 2. pogl. o upravi Asiškog samostana (4-14), u 3. pogl. o članovima, odnosno sastavu samostana (15-16), te u završnom, 4. pogl. o upravljanju dobrima (17-19). Kapitul je nakon rasprave odobrio nacrt ovog Statuta, koji je Generalni definatorij prethodno pripremio 13. ožujka 2019. te sada stupa na snagu. Zbog duljine teksta ne donosimo prijevod ovoga statuta./

III. SPECIFIČNE TEME

13. PRIJEDLOG

Uspostava Kenijske provincije sv. Franje Asiškoga

(Inst.lab.,9)

Generalni kapitul odlučuje da se dosadašnja provincijska kustodija sv. Franje Asiškoga u Keniji uspostavi kao provincija.

14. PRIJEDLOG

Uspostava Indonezijske provincije Bezgrešnog Začeca

(Inst.lab.,10)

Generalni kapitul odlučuje da se dosadašnja provincijska kustodija Bezgrešnog Začeca u Indoneziji uspostavi kao provincija.

15. PRIJEDLOG

Jurisdikcije Južne Italije

(Inst.lab.,11)

Nakon procjene stanja jurisdikcija u Južnoj Italiji, Generalni kapitul:

- A. do Uskrsa 2024. određuje ujedinjenje:
- Aprucijske provincije sv. Bernardina i Anđela te Apulijske provincije svetih Nikole i Anđela u jednu provinciju (usp. Konst. n. 33, §1-3),
 - Sicilijanske provincije svete Agate i Lucije s Kalabrijskom provincijskom kustodijom svetih Danijela i drugova mučenika u jednu provinciju (usp. Konst. n. 33, §1-3).

B. Od Napuljske provincije Serafskog oca sv. Franje traži nastavak vlastitog puta reforme i preoblikovanja, kako bi se u budućnosti uključila u restrukturaciju talijanskih provincija Reda.

§1. Generalni kapitul odlučuje da se generalnom ministru i njegovu definatoriju povjeri dužnost odrediti i ostvariti postupak unutarnje restrukturacije provincija i potom njihovo ujedinjenje, saslušavši zainteresirane strane. U tom postupku neka se uzmu u obzir iskustva ujedinjenja jurisdikcija Reda ostvarenoga posljednjih godina.

§2. Generalna uprava Reda – saslušavši zainteresirane strane – neka pravnim sredstvima i inicijativama koje smatra prikladnima, animira, prati i odredi modalitete kao i postupak ujedinjenja u njegovim različitim fazama.

IV. KAPITULSKE ODREDBE O EKONOMSKOM POSLOVANJU (Konst. 86 § 5)

16. PRIJEDLOG

Konstitucijske odredbe u ekonomskim predmetima

(*Inst.lab.*,12)

1. *Taxatio* pro Curia generale

PODRUČJE	TAXATIO 2019-2025
Njemačka – Austrija – Švicarska – Hrvatska – Slovenija – Nizozemska – Italija – Francuska – Španjolska – Malta – Portugal – Srednji Istok – Engleska – Irska – Češka – Koreja	30 eura ili protuiznos

PODRUČJE	TAXATIO 2019-2025
SAD – Australija – Japan – Kanada	30 eura ili protuiznos
Rumunjski i poljski fratri u Italiji, Njemačkoj, Švedskoj i SAD	30 eura ili protuiznos
Kustodija Marija Majka milosrđa	
AFCOF – Rumunjska – Rusija – Uzbekistan – Bjelorusija – Ukrajina – Bugarska – Indija – Indonezija – Filipini – Paraguay – Bolivija – Ecuador – Peru – Meksiko – Kolumbija – Venezuela – Kuba – Brazil Maranhão – Brazil Rio de Janeiro	Jedna mjesečna intencija po članu
Poljska – Slovačka – Brazil Sv. Franjo – Brazil Sv. M. Kolbe – Čile – Argentina – Mađarska – Litva	15 eura mjesečno
Osim toga, Generalni kapitul prepušta Generalnom definatoriju da odredi specifične iznose za neke jurisdikcije.	
<i>Taxatio</i> pro Curia generale ne odnosi se na: – braću koja borave izvan redovničke kuće (usp. kan. 665, §1 i 2); – braću <i>extra claustra</i> dozvolom generalnog ministra (usp. kan. 686, §1) ili nametnutom od strane Svete Stolice (usp. kan. 686 §3); – braću koja papinskim indultom žive <i>extra claustra</i> u vidu prijelaza u dijecezanski kler (usp. kan. 691 i 693).	

2. Bratska solidarnost

- a) Generalni kapitul ustanovljuje novi *Fond bratske solidarnosti* Reda, koji zamjenjuje i ujedinjuje prethodne: *Fond za stipendije* (*Borse di Studio*) i *Fond za potrebe Reda*. Uz to, Generalni kapitul zadužuje generalnog ministra s njegovim definatorijem da odredi doprinos pojedine provincije i kustodije Reda za novi *Fond solidarnosti*, nakon saslušanja predsjednika federacija, kako bi se prikupio godišnji potrebni iznos za pomoć nekoj jurisdikciji, vodeći pri tom računa o izravnoj ekonomskoj obvezi nekih provincija i kustodija u formaciji i misijskoj djelatnosti. Dio

ovog iznosa, eventualni njegov suvišak, neka se uplati u pričuveni fond za formaciju (*Fondo-deposito per la Formazione*). Pri četverogodišnjem programiranju, provincijski i kustodijski kapitul neka odredi, odobri i ostvari konkretan plan obveza za ovaj godišnji doprinos u *Fond bratske solidarnosti*;

- b) Svake godine na susretu s predsjednicima federacija, generalni ministar sa svojim definitorijem neka pregleda izvješće izdataka i primitaka i odredi iznos koji se potražuje od svake provincije i kustodije (usp. Gen. Stat. 43 §3);
- c) Osim toga, provincije i kustodije prigodom prodaje nekretnina i/ili baštinjenja odnosno dobivanja značajne i osobite darovnice, neka izdvoje bar 10 posto iznosa za pričuveni fond za formaciju (*Fondo-deposito per la Formazione*), poštujući nakanu darovatelja;
- d) Na predsjednike federacija spada izvješćivanje o zajedničkoj ekonomskoj upravi Reda (usp. Gen. Stat. 43, §4).

17. PRIJEDLOG

Ograničenja izdataka generalnog ministra, pojedinačno ili skupno sa svojim definitorijem

(*Inst.lab.*,13)

Generalni kapitul odobrava sljedeća ograničenja izdataka:

- § 1. za generalnog ministra 20.000 eura;
- § 2. za generalnog ministra s definitorijem 2.000.000 eura.

STATISTIČKI PODATCI ZA GENERALNU KURIJU

Sva su braća nedavno, preko našega Tajništva iz Zagreba, dobila e-mail iz Rima, koji sadrži tablicu s imenima i podacima svakog člana Provincije, uz napomenu da pažljivo pregledaju podatke koji se tiču njih osobno i s molbom – ako uoče neku pogrešku, propust ili prazninu (nedostatak podatka), – da o tome do ovoga Božića najkasnije izvijeste naše Tajništvo. Prema uputi iz Rima, ono će do polovice siječnja 2020. proslijediti eventualne dopune ili ispravke novome Generalnom uredu za komunikacije, koji vodi brigu o ažuriranju podataka braće našeg Reda. Zbog toga i ovim putem apeliramo na svu braću da to učine na vrijeme, a ako netko nema dostupa internetu ili ne razumije talijanski/engleski jezik, neka mu u tome pomogne gvardijan odgovarajućeg samostana. Za ostalo će se pobrinuti Tajništvo, koje je dužno odgovoriti pozivima nadležnih crkvenih tijela kada traže statističke podatke. Detaljne upute nalaze se u zasebnim prilogima koji su pridodani elektroničkoj pošiljci, a ako nekome i nakon toga nešto ostane nejasno, neka se za razjašnjenje obrati pismenim putem na naše Tajništvo, koje unaprijed zahvaljuje za suradnju i razumijevanje.

rad definitorija

17. SJEDNICA DEFINITORIJA

Redovita, 17. sjednica Definitorija, održana je u Zagrebu, u ponedjeljak, 1. srpnja 2019. godine s početkom u 14.30, a završila je u 20.00 sati. Sudjelovali su svi definatori. Nakon pozdrava od strane o. Provincijala i usvajanja zapisnika prethodne, 16. sjednice Definitorija, prema odredbi naših Statuta,

1. razmotreno je nekoliko točaka ekonomske naravi:

- Egzaktorovo izvješće za proteklo tromjesečje
- fra Stjepan Brčina, egzaktor Provincije;
- Ekonomsko izvješće za proteklo tromjesečje – fra Vitomir Glavaš, ekonom Provincije;
- Financijsko izvješće ravnatelja Karitasa – fra Vladimir Vidović, ravnatelj Karitasa, koji je i osobno sudjelovao i obrazložio neke nejasnoće vezane uz obnovu Doma sv. Antuna.

2. Potom su razmotrene neke točke pravno-administrativne naravi:

- Prijevod Generalnih statuta: nakon njihova izglasavanja i usvajanja na Generalnome kapitolu, potrebno ih je prevesti i na hrvatski (prihvatio fra Ljudevit Maračić);
- Inicijativni odbor za izradu Provincijskih statuta: dogodine bi na Izvanrednome provincijskom kapitolu trebalo revidirati naše Provincijske statute i uskladiti ih s novim zakonodavstvom Reda (zadužen fra Miljenko Hontić);
- Pitanje misije u Danskoj: o. Provincijal je ponudio Definitoriju promemoriju Generalnoj kuriji o dosadašnjem tijeku ovoga projekta i nekim teškoćama u vezi s njegovom realizacijom;
- Imenovanje župnika u Danskoj: ponuđene su dvije župe u Kopenhagenu (za župnika jedne predložen fra Tomislav Cvetko, a za drugu fra Tomaž Majcen);
- Izbor gvardijana vinkovačkog samostana sv. Antuna: o. Provincijal je za gvardijana predložio fra Miljenka Hontića, a Definitorij odobrio, te je

ovaj telefonskim putem zamoljen za pristanak, što je i prihvatio;

– Prijedlog imenovanja župnika u župi BSM – Vinkovci: o. Provincijal je obavijestio Definitorij da za župnika ove vinkovačke župe predlaže fra Antuna Matiju Mandića;

– Izbor novog člana Komisije za odgoj i povjerenika za trajnu formaciju: O. Provincijal je predložio fra Miljenka Hontića za ove službe, što je Definitorij prihvatio.

3. Uslijedilo je razmatranje i usvajanje raznih molbi i dopisa:

– Molba fra Željka Klarića za razrješenjem službe gvardijana: nakon što je o. Provincijal fra Željku udovoljio molbi za specijalizaciju pastorala obitelji u Rimu, Definitorij je prihvatio prijedlog za njegovo razrješenje od službe gvardijana;

– Molbe za novicijate: nakon čitanja izvješća magistra postulanata, prihvaćene su obje molbe kandidata za novicijate, Erika Matejaka i Matea Vujčića;

– Molba creskog samostana i postulature za nabavu polovnog vozila: Nakon razmatranja prijedloga da se u tu svrhu nabavi vozilo tipa »Škoda 2.0 PDI« u omjeru pokrivanja troškova pola (samostan) – pola (Provincija), Definitorij je molbu odobrio.

4. Personalne molbe:

– Predočene su i razmotrene neke molbe pojedine braće.

5. Razmotreni su razni osvrta na novija događanja:

– Zamjene u razdoblju provincijalove odsutnosti za vrijeme redovitoga Generalnoga kapitula (Susret HBK i HRK, Dan HKS, Nacionalni susret OFS-a...) – izvijestio fra Tomislav Glavnik, vikar Provincije;

– Generalni kapitul i neki zaključci (ekonomija, taxatio Ordinisa, Provincijski statuti...) – informirao o. Provincijal;

– Izvješće iz Visa: obnova soba i njihovo čišćenje, uređenje kuhinje (uz pitanje budućnosti knjižnice i muzeja, za koje je Definitorij mišljenja da se

premjesti u splitski samostan) – izvijestio o. Provincijal;

– Peti Festival kršćanskog kazališta u Zagrebu – izvijestio fra Vladimir Vidović;

– Prvi Antunovski hod – izvijestio fra Stjepan Brčina;

– Provincijski susret ministranata u Molvama – izvijestio fra Stjepan Brčina;

6. O. Provincijal je najavio neka zbivanja i promjene:

– Fra Matej Milić – provest će radno-pastoralnu godinu iskustva u Čileu;

– Dan Provincije slavi se 30. rujna 2019. u Vinokovcima (okvirni program);

– Trajna formacija: 16.-19. rujna 2019. u Zagrebu (s uključenim komunikacijskim seminarom);

– Fra Željko Klarić dobio stipendiju za specijalizaciju;

– Raspored događanja i susreta: o. Provincijal je ponudio prvi nacrt planera.

– Sljedeća sjednica Definitorija predviđena je u srijedu, 11. rujna 2019.

18. SJEDNICA DEFINITORIJA

U Provincijalatu je u srijedu, 11. rujna o. g., s početkom u 8,15h počela redovita, 18. sjednica Provincijskog definitorija. Sudjelovali su svi članovi Definitorija. Sjednica je završena u 12,15h. Nakon molitve Srednjeg časa i pozdrava o. Provincijala, usvojen je zapisnik prošle, 17. sjednice. Potom je uslijedio radni dio:

1. Ekonomska izvješća. Prema odredbi Statuta svaka tri mjeseca podnose se i razmatraju ekonomska izvješća.

– Fra Stjepan Brčina, egzaktor, pročitao je svoje izvješće, koje je primljeno bez prigovora. Isto tako, ekonom fra Vitomir Glavaš predstavio je izvješće za proteklo trogodište, primljeno u cijelosti. Pročitano je i izvješće ravnatelja Karitasa, fra Vladimira Vidovića, koje je u njegovoj odsutnosti pročitao ekonom. Nije bilo primjedbi.

– Razmotren je i prijedlog sanacije fasade Doma sv. Antuna, za koju su priložene ponude i za koju se očekuje sudjelovanje Grada Zagreba. Pred-

loženo je da se obnovi pristupi u više faza i to tek kad se dobije pristanak gradskih vlasti.

2. Personalna pitanja.

– Magister klerika, fra Stjepan Brčina, predstavio je dva nova postulanta, Franka Gečevića (student polonistike) i Sandija Aščića (teniski trener) koji su službeno primljeni, a o mjestu postulate svoj prijedlog dat će Komisija za odgoj i izobrazbu, koja ima svoju sjednicu ovih dana.

– Fra Milan Gelo dostavio je opširno izvješće o svojoj prvoj godini specijalizacije i pastoralnog rada u Njemačkoj, na koje je Definitorij izrazio svoje zadovoljstvo. Predočeni su i razmotreni još neki dopisi pojedine braće.

3. Razne molbe.

– Molba fra Antuna Radovanića da primi red đakonata, nakon slušanja njegove pismene molbe, balotacijom je prihvaćena.

– Usvojena je isto tako molba fra Vladimira Vidovića, ravnatelja Karitasa, da se proda dosadašnje kombi-vozilo ovog centra, prema predloženoj cijeni. O. Provincijal je izrazio želju da ga po naznačenoj cijeni otkupi Provincija, za potrebe proslave Godine sv. Nikole u Šibeniku, a potom vrati u Zagreb ili eventualno da se proda.

– Usvojena je isto tako molba fra Vladimira Vidovića, glavnog urednika Veritasa, da se za ovu ustanovu kupi vozilo »Škoda-Octavia«.

– Molbi samostana sv. Antuna u Sisku, da im se zbog teške ekonomske situacije pomogne određenim iznosom udovoljeno je djelomično.

– Usvojena je molba vinkovačkog samostana sv. Antuna da proda staro vozilo i nabavi noviji automobil tipa VW-Touran.

– U vezi pak s prijedlogom o gradnji »Oaze Bezgrešne« kraj župne crkve Marijina uznesenja u Molvama, pri čemu bi Općina bila glavni i većinski ulagač, koja je dostavila i pismo namjere, zaključeno je da najprije Provincijska komisija za ekonomiju i gradnje ispita ponudu i dadne prijedloge, a Definitorij će donijeti svoje mišljenje na jednoj od sljedećih sjednica.

4. Izvješća i obavijesti.

– Saslušano je izvješće fra Josipa Petonjića o radu creskog Doma fra Placida Cortesea u proteklom ljetnom razdoblju, koje je pozitivno ocijenjeno, uz napomenu da bi iduće godine trebalo riješiti

pitanje stalne kuharice i čistačice Doma, jer se pokazalo da bi to bilo bolje rješenje nego da se svaka grupa zasebno brine o tome.

– O ljetovanju korisnika Pučke kuhinje u Cresu izvijestio je o. Provincijal, koji je i sam dijelom prisustvovao i pozitivnim procijenio ovo iskustvo, koje je za domaće Cresane bilo novo svjedočanstvo, ali i uz napomenu jednog definitora da bi u buduću trebalo bolje riješiti pitanje selekcije.

– U vezi s propagiranjem života i djela o. Celestina Tomića, o. Provincijal je najavio uskoro tiskanje njegove kratke biografije, koju je napisao fra Augustin Kordić, i to u 5.000 primjeraka, koje će samostani dobiti da besplatno dijele po svojim crkvama. Tiskat će se i sličica s likom fra Celestina, njegovom kratkom biografijom i molitvom.

5. Osvrti i najave.

– O. Provincijal se nakratko osvrnuo na nedavno obavljenju primopredaju gvardijanske službe u vinkovačkom samostanu sv. Antuna, kao i onu župnika u župi Bezgrešnog Srca Marijina.

– Potom se Definitorij nakratko osvrnuo na ponuđeni program proslave Dana Provincije, 30. rujna u Vinkovcima, i na susljedni sastanak gvardijana za planiranje iduće radne godine. O. Provincijal je još jednom potaknuo definitore da na vrijeme prijave datume i događaje koji će ući u Provincijski planer, koji bi trebalo prihvatiti na spomenutom sastanku gvardijana.

– Fra Ivan Bradarić, rektor svetišta sv. Nikole u Šibeniku, izvijestio je o postavljanju kipa toga našeg sveca na pročelje crkve, koji treba blagosloviti o. Provincijal u petak, 13. rujna.

Sjednica je završena molitvom Anđeoskog pozdrava, a sljedeća, 19. redovita sjednica Provincijskog definitorija zakazana je u srijedu, 2. listopada o. g. u Zagrebu.

19. SJEDNICA DEFINITORIJA

U ponedjeljak, 30. rujna, uz Dan Provincije, koji je ove godine proslavljen u Vinkovcima, održana je i 19. redovita sjednica Provincijskog definitorija. Prisutni su bili svi definitori. Sjednica je počela u 15,30, a završila u 17,15 sati. Nakon krat-

ke molitve, Provincijalova pozdrava i prihvaćanja zapisnika prošle sjednice, razmotrene su sljedeće točke dnevnog reda:

1. Izvješća predsjednika Komisije za ekonomiju i gradnju o zadacima koji su joj povjereni na prošloj sjednici:

– Fra Vitomir Glavaš je obavijestio o svojem osobnom posjetu samostanu sv. Antuna u Sisku. U prijedlogu nakon rasprave o. Provincijal je zbog teške financijske situacije predložio i Definitorij jednoglasno prihvatio da se samostanu sv. Antuna u Sisku dodijeli jednokratna pomoć.

– U vezi s planovima gradnja kraj župne crkve u Molvama, nakon dodatnih konzultacija Komisije, jednoglasno je usvojena molba upućena prethodnoj sjednici, da se udovolji dopisu o pokretanju postupka za gradnje pastoralnog centra i pripadajućih sadržaja, uz jamstvo financiranja od strane tamošnjih općinskih vlasti i uz prethodnu dozvolu crkvenih vlasti u Varaždinu.

2. Raspravljen je i dopunjen Provincijski planer za tekuću školsku/radnu godinu.

– O. Vitomir je istaknuo kako bi bilo poželjno da na komemoraciji fra Placida u Cresu, 3. studenoga ove godine, sudjeluje i o. Provincijal predvođenjem glavnoga euharistijskog slavlja. Zaključeno je da će se planer definitivno usvojiti nakon susreta s gvardijanima, predviđen dan kasnije u Vinkovcima.

– Definitorij je jednoglasno prihvatio prijedlog o promjeni termina prethodno prihvaćene i već najavljene odluke da se izvanredni provincijski kapitul održi iduće godine u svibnju. Na prijedlog fra Miljenka Hontića, koji je preuzeo brigu o pripremi obnove Provincijskih statuta, prihvaćeno je da se spomenuti kapitul pomakne i održi 13. i 14. listopada iduće godine u Cresu.

3. Molbe i dopisi:

– Provincijska kustodija u Venezueli uputila je molbu našoj Provinciji, uz preporuku Generalne kurije, da bi joj se bratimljenjem financijski pomoglo. Zaključeno je da se za ovu godinu pomogne iznosom koji su u prijedlogu naznačili dovoljnim za jednogodišnje podmirenje troškova jednoga tamošnjega samostana Kustodije. Za iduća razdoblja nije preuzeta nikakva obveza.

– O. Provincijal je otvorio raspravu o prijedlogu nabave jednoga novoga kombi-vozila u provincijske svrhe. Čula su se razna mišljenja i prijedlozi (unajmljivanje kao rentabilnije rješenje, »liesing« kao povoljnija mogućnost, jeftinije kombi-vozilo...), pa je o. Provincijal odgodio rješavanje ove molbe dok se ne prikupe i razmotre razne ponude.

4. Razno:

– U informaciji o skorome Provincijskom hodočašću u Svetu Zemlju (od 14. do 21. listopada), rečeno je da ima 173 hodočasnika, među kojima i petorica braće Provincije, predvođenih o. Provincijalom.

– Nedavno održani Dani trajne formacije ocijenjeni su dobro i pozitivno, te predloženo da se u tom smjeru i nastavi.

Na kraju je zaključeno da se sljedeća sjednica Definitorija poveže s proslavom svetkovine sv. Nikole u Šibeniku, pa da se održi, dan kasnije, u petak dopodne, 15. studenoga u Šibeniku. Kratkim molitvom završena je ova sjednica Definitorija.

20. SJEDNICA DEFINITORIJA

U šibenskom samostanu sv. Frane, u petak, 15. studenoga o. g. održana je redovita, 20. sjednica Definitorija. Razlog održavanja u Šibeniku bila je prethodna svečana proslava blagdana sv. Nikole i početak slavlja jubilarne 50. obljetnice njegove kanonizacije. Sudjelovali su svi definatori. Sjednica je počela u 9,15 sati, a završila u 11,00.

1. Nakon molitve Srednjeg časa o. Provincijal je pozdravio sve članove Definitorija, a fra Ivanu Bradariću, gvardijanu šibenskog samostana i definatoru kao domaćinu zahvalio za gostoprimstvo i čestitao na dosadašnjem trudu uloženom u pripremu Godine sv. Nikole. Potom je Definitorij jednoglasno prihvatio zapisnik prošle sjednice, što je i potvrđeno njihovim potpisom.

2. Na početku radnog dijela sjednice o. Provincijal je predložio pomicanje datuma Izvanrednoga provincijskog kapitula za tjedan dana ranije, dakle u Cresu, 6. i 7. listopada 2020. Razlog tom pomicanju jest što se prethodno prihvaćeni termin (pred-

viđen tjedan dana kasnije) poklapao s vremenom održavanja redovitoga jesenskog zasjedanja Federacije Srednje Europe (CEF), pa da se izbjegne kolizija ovih termina, prihvaćen je prijedlog o. Provincijala da se Izvanredni kapitul održi 6. i 7. listopada iduće godine u creskom samostanu sv. Frane.

3. O. Provincijal je izvijestio da je nabavljeno novo kombi-vozilo u provincijske namjene, zbog čega je zbog žurnosti povoljne ponude zatražio pristanak elektroničkim putem, što su jednoglasno potvrdili svi definatori. Izvijestio je kako se venezuelski kustos pismeno zahvalio za solidarnu pomoć naše Provincije.

4. Uslijedili su osvr ti na prethodne događaje.

– Provincijsko hodočašće u Svetu Zemlju, od 14. do 21. listopada o. g. ocijenjeno je pozitivno, ispunjena je u potpunosti njegova svrha, ostao je lijep dojam, a posebna zahvala ide vikaru Provincije, fra Tomislavu Glavniku, koji je ponio velik dio tereta pri organizaciji i realizaciji ovoga hodočašća, koje je okupilo preko 170 sudionika.

– O. Provincijal je izvijestio definitore o posjetu braći u Italiji, čime je započeo svoj uobičajeni (pred)adventski pohod. U Asizu se susreo s dvojicom naših novaka, za koje su njihovi odgojitelji izrazili zadovoljstvo. U Rimu je s o. Generalom razgovarao o nekim personalnim promjenama, kao i o predviđenima novim specijalizantima iduće jeseni.

5. Točka Razno:

– U govoru o starijoj i bolesnoj braći, posebno u Zagrebu, gvardijan zagrebačkog samostana, fra Tomislav Glavnik, informirao je Definitorij da je fra Maksimilijan Herceg smješten u Dom sv. Maksimilijana Kolbea, da je zdravstveno stanje fra Alojzija, nakon povratka iz bolnice stabilizirano, ali i dalje vrlo teško, a da i fra Stanko Mijić sve izrazitije pokazuje znake slabosti i zaboravljivosti.

– Fra Ivan Bradarić izvijestio je o mogućnosti sklapanja novog ugovora s drugim unajmiteljem prostorija u donjem dijelu šibenskog samostana, nakon raskida s dosadašnjim zbog financijskih teškoća.

– Fra Vitomir Glavaš izvijestio je o susretu pri HBK 14. studenoga, gdje su biskupijski i redovnički ekonomi upoznati s najnovijim prijedlozima u vezi s plaćanjem poreza, posebno onih od komer-

cijalnih djelatnosti, pa mu je predloženo da detaljniji prikaz ovih prijedloga i zaključaka predstavi na susretu gvardijana i uprave Provincije potkraj siječnja iduće godine.

– Na kraju je o. Provincijal potvrdio namjeru da ovog Adventa pohodi samostane i braću, vode-

ći pri tom računa da od 9. do 13. prosinca sudjeluje na redovitome susretu CEF-a u Nizozemskoj.

Na kraju je zaključeno da se 21. redovita sjednica Definitorija održi u Zagrebu, u ponedjeljak, 16. prosinca dopodne.

provincijska zbivanja

DUHOVNE VJEŽBE U CRESU

Pod duhovnim vodstvom isusovca, dr. Nike Bilića iz Zagreba, u creskom samostanu sv. Frane od 23. do 28. lipnja održan je drugi i posljednji turnus duhovnih vježbi za našu Provinciju. Sudjelovalo je 19 braće: iz Zagreba 7 (fra Stanko Mijić, fra Stjepan Brčina, fra Ljudevit Maračić, fra Marko Vrdoljak, fra Ivan Marija Lotar, fra Đuro Crlenjak, fra Vilček Novački), iz Cresa 2 (fra Ferdinand Čavar i fra Vitomir Glavaš), iz Splita 2 (fra Bernardin Filinić i fra Josip Ivanović), iz ostalih samostana po jedan (fra Jere Vujić, fra Miroslav Štuban, fra Anđelko Sesar, fra Filip Pušić, fra Pero Kelava, fra Ivan Bradarić i fra Nikica Batista). Iz Njemačke sudjelovao je fra Milan Gelo. Rijetko je kada toliki broj braće sudjelovao u creskom turnusu duhovnih vježbi, a ako tome pribrojimo sudionike prvoga turnusa, održanog pod vodstvom istoga duhovnika u Zagrebu u veljači ove godine, kad je bilo 24 sudionika, dobivamo ukupni zbroj od 43 braće svećanih zavjeta, što predstavlja gotovo tri četvrtine provincijske zajednice.

– Voditelj, isusovac dr. Niko Bilić, profesor biblijskih znanosti, stručnjak za Stari zavjet, na temu »Snaga za novi početak«, na primjeru poznatih biblijskih likova umješno je i na opće zadovoljstvo odgovorio pozivu duhovnih vježbi: obnovi duhovnog života. Bez pretjerivanja smije se istaknuti kako su braća zaista bila zadovoljna voditeljem i temama koje je obradio. A njegova glazbena umješnost gitarom pratiti vlastite biblijske skladbe učinila je sudjelovanje još dojmljivijim. U završ-

nom osvrtu velik dio braće izrazio je zadovoljstvo ovim i ovakvim duhovnim vježbama i zahvalnost njihovu voditelju.

DANI FORMACIJE ZA PROVINCIJU

Komunicirati za Crkvu nije opcija, nego misija. Važno je poznavati poruku koju prenosimo, ali isto tako i medije putem kojih se prenosi ta poruka. Stoga je Uprava Provincije sv. Jeronima franjevac konventualaca odlučila da fratri na ovogodišnjim Danima trajne formacije čuju nešto o medijima i izazovima koje stavljaju pred Crkvu. Na predavanjima i radionicama, koje su vodili stručnjaci komunikolozi, od ponedjeljka do četvrtka 16. do 19. rujna o. g., u Zagrebu na Svetom Duhu sudjelovalo je dvadesetak fratara. Na dva otvorena predavanja za javnost sudjelovali su i brojni vjernici.

Prvoga dana fra Miljenko Hontić održao je predavanje o novostima u obnovljenim Generalnim statutima, jer su franjevci konventualci na prošlom Generalnom kapitolu usvojili nove Generalne statute, a fra Josip Blažević je napravio osvrt na »Put duha k Bogu« sv. Bonaventure te njegove sličnosti i razlike u odnosu na jogu. Idućega dana profesorica kineziologije Ivana Ožbolt zainteresirala je fratre svjedočenjem svog obraćenja te govorila o važnosti tjelesnog zdravlja. Uslijedila su predavanja prof. Igora Kanižaja, prof. Danijela Labaša, prof. Bože Skoka i prof. Franje Skoka o medijima. Oni su upoznali fratre sa specifičnostima hrvatskih medija, važnošću verbalne i neverbalne komunikacije, odnosima s medijima i načinima komuniciranja s

medijima, medijizacijom religije i opasnostima medijskih manipulacija, učinkovitim odnosima s javnošću te umijećem javnog nastupa. Pobrinuli su se i za praktični dio, gdje su fratri imali priliku govoriti pred kamerom kojom je upravljao prof. Danijel Crnek. Time su imali priliku usavršavati se u specifičnosti takvih nastupa, upoznati se s njihovim pozitivnim stranama i mogućim manipulacijama.

Održana su i dva predavanja otvorena za sve zainteresirane, u utorak i u srijedu na večer. Oba predavanja su pobudila veliko zanimanje. U utorak je prof. dr.sc. Božo Skoko, s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu, prisutne u Dvorani sv. Franje zainteresirao govorom o krizi hrvatskoga nacionalnog identiteta. Istaknuo je kako se Hrvatima neprestano nameće negativna slika o Hrvatskoj, a kako se pozitivne stvari, simboli i vrijednosti na kojima se temelji hrvatski identitet zapostavljaju. Nametanje takve slike izaziva pesimizam i negativnu sliku o vlastitoj državi. Naprotiv, prof. Skoko je, na temelju provedenih istraživanja, ustvrdio kako stranci imaju vrlo pozitivan dojam o Hrvatskoj i njezinim stanovnicima. Ocijenio je kako je važno poticati nacionalni ponos i razvijati pozitivno ozračje u zemlji jer to utječe na jačanje identiteta naroda i gospodarsku stabilnost zemlje.

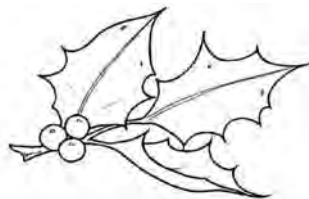
U srijedu je prof.dr.sc. Ivica Šola, s odjela za komunikologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, govorio o vjerskim vrednotama i načelima u medijima. Upozorio je na sustavno negativno prikazivanje kršćana i Crkve u medijima. Kršćanstvo je najprogonjenija religija na svijetu. Analizirajući slučaj optuženog australskoga kardinala G. Pella, kojemu su sudili mediji a ne pravo, istaknuo je prof. Šola, danas je u javnom mnijenju postalo nepojmljivo da bi kršćani mogli biti žrtvama, njih se promatra isključivo pod vidom zločinaca. Ustvrdio je kako je specifičnost kršćanstva pashalni misterij muke, smrti i uskrsnuća Isusa Krista, te da je osnovni problem Crkve što je vjera svedena na moral, etiku, humanizam. Takvom kršćanstvu koje se uslijed nevjere pretvorilo samo u moral nužna je revolucija duha, ustvrdio je Šola.

Dani trajne formacije završili su u četvrtak u prijedpodnevnim satima planiranjem nove pastoralne godine. Sudionici su bili iznimno zadovoljni temom i predavačima.

PROSLAVLJEN DAN PROVINCIJE

Ovogodišnja proslava Dana Provincije, na dan njezina zaštitnika sv. Jeronima, održana je 30. rujna ove godine u Vinkovcima. Uz o. Provincijala i cjelokupnu provincijsku upravu, okupilo se poprilično braće iz (gotovo) svih samostana. Po običaju, pridružila se i skupina slovenske braće, predvođena provincijalom fra Igorom Salmičem. U svemu je bilo nešto preko trideset sudionika. Susret je započeo druženjem i domjenkom u samostanskoj dvorani crkve sv. Antuna, da bi se nastavio u samoj crkvi, gdje je nakon pozdrava domaćina, fra Miljenka Hontića, i glavnog organizatora proslave, provincijskog ministra, fra Josipa Blaževića, domaćin fra Martin Dretvić prisutnima ukratko predstavio samostan i crkvu sv. Antuna, kao i pastoralno djelovanje braće ovog samostana. Potom su braći u riječi i slici fra Miljenko i fra Antun Matija Mandić predstavili seriju svetaca, blaženika i onih na glasu svetosti našega Reda ili povezanih s njime u posljednje vrijeme.

Na putu u crkvu Bezgrešnog Srca Marijina braća su svratila na groblje, gdje počiva desetak naše subraće, za koju je provincijski ministar predvodio molitvu. U crkvi Bezgrešnog Srca Marijina fra Martin je ovaj put predstavio početak, prisutnost i djelovanje braće u ovome vinkovačkom središtu. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je domaći provincijski ministar, fra Josip, u koncelebraciji slovenskog provincijala i ostale braće. Posebno je pozdravio i čestitao imendan fra Jeri Vujiću, koji djeluje pri ovoj crkvi. Nakon zajedničkog fotografiranja, braća su krenula u obližnji lovački dom »Kunjevci«, gdje su u bratskom ozračju, uz ugodno vrijeme i za ukusnim stolom obnovili poznanstva i razmijenili iskustva. Sljedeća proslava Dana Provincije, kako je predviđeno Provincijskim planerom, održat će se za godinu dana u šibenskom samostanu sv. Frane, pri završetku jubilarne godine sv. Nikole.

SUSRET GWARDIJANA U VINKOVcima

Nakon ovogodišnje proslave Dana Provincije, 1. listopada ove godine, u vinkovačkom samostanu sv. Antuna održan je tzv. planerski sastanak gvardijana i o. Provincijala. Sudjelovali su (gotovo) svi gvardijani. Susret je započet jutarnjom svetom misom, koju je predslavio fra Tomislav Glavnik, vikar Provincije, da bi se nakon doručka nastavilo radnim dijelom:

- Susret je započet molitvom Srednjeg časa.
- Pozdravnu riječ i kratko poticajno razmišljanje uputio je fra Josip Blažević, provincijal.
- Uslijedilo je predavanje fra Miljenka Hontića, gvardijana vinkovačkog samostana sv. Antuna o novostima u našem zakonodavstvu s obzirom na naše službe, a koje ćemo početi primjenjivati od 1. siječnja 2020. godine; potrebno je vođenje rukom pisanoga blagajničkog dnevnika, nije dovoljno samo elektroničko, podnošenje godišnjega financijskog izvještaja Redu o stanju u provinciji, uvođenje godišnjeg financijskog planiranja...
- Uslijedila je izmjena iskustava gvardijana vezano uz teme samostanskih kapitula, koje je pripremila provincijska uprava prošle godine, a u većini naših samostana su lijepo prihvaćene.
- Fra Ivan Bradarić izvijestio je o tijeku pripreme za proslavu Godine sv. Nikole u Šibeniku; Fra Ivan je predstavio i napor fra Augustina Kordića u svrhu procesa za o. Celestina Tomića. Provincijska uprava tiskala je 5.000 životopisa o. Celestina, što ga je priredio fra Augustin Kordić, a koji će se besplatno dijeliti po našim samostanima, kao i 20.000 sličica s molitvama.
- Sudionici su upoznati s pomicanjem termina izvanrednoga provincijskog kapitula od proljeća iduće godine na jesen (13. i 14. listopada 2020.);
- Predstavljeni su turnusi duhovnih vježbe u 2020. godini;
- Od ekonomskih pitanja istaknuto je ujednačeno vođenje ekonomskih knjiga kao i problem porezu podložnih djelatnosti (iznajmljivanje, parking...);

– Dogovoreno je da se tjedni dani sudjelovanja raznih grupa u Cresu (iz više razloga) pomaknu s ponedjeljka na srijedu (od srijede do srijede) kako bi se izbjegle ljetne gužve u prometu koje su proširene i na ponedjeljak;

– Podržan je prijedlog da se dogodne organizira studijsko putovanje u Istanbul za fratre naše provincije u smislu trajne formacije;

– Bilo je govora o radu s mladima;

– Dan Provincije iduće godine održat će se na blagdan sv. Jeronima u Šibeniku.

Nakon rada uslijedio je bratski ručak u samostanskoj blagovaonici i povratak kući.

PROVINCIJSKO HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU

U povodu pripreme za proslavu 50. obljetnice proglašenja svetim Nikole iz Šibenika, Hrvatska Provincija sv. Jeronima franjevac konventualaca organizirala je sedmodnevno veliko hodočašće u Svetu Zemlju (od 14. do 21. listopada). Uz provincijskog ministra fra Josipa Blaževića, vikara Provincije fra Tomislava Glavnika, koji je ujedno bio i jedan od vodiča po Svetoj Zemlji, fra Vitomira Glavaša, gvardijana samostana sv. Frane na Cresu, fra Zdravka Tube, nacionalnoga duhovnog asistenta Vojske Bezgrešne i fra Vladimira Vidovića, glavnog urednika Veritasa – Glasnika sv. Antuna, bilo je još oko 170 hodočasnika iz svih dijelova Hrvatske koji su se uputili u Svetu Zemlju.

Posebnost ovoga hodočašća bila je što su hodočasnici osim svetih mjesta koja su značajna za kršćanstvo, pohodili i posebno počastili mjesta koja su važna za život sv. Nikole, rođenog Šibenčanina i prvoga hrvatskoga kanoniziranog sveca. Hrvatski hodočasnici imali su i dva značajna susreta. Naše franjevce okupljene na ovom hodočašću primio je kustos Svete Zemlje fra Francesco Patton. Naime, u sjedištu Kustodije nalazi se kapelica posvećena upravo sv. Nikoli. U prijateljskom posjetu i susretu fratri su upoznali kustosta s nakanom ovoga hodočašća te su razgovarali i o središnjoj domovin-

skoj proslavi koja će biti 21. lipnja 2021. godine u Šibeniku, kao i o drugim važnim temama hrvatske prisutnosti, kako u Jeruzalemu tako i na drugim mjestima Kustodije. – Drugi značajan susret bio je posljednjeg dana hodočašća, kada je hrvatske hodočasnike u posebnu audijenciju primio apostolski nuncij u Izraelu, mons. Leopoldo Girelli, koji je pozdravio hrvatske hodočasnike zahvalivši im na dolasku te pokazao kapelicu u sjedištu Nuncijature, koja je također posvećena sv. Nikoli, a čiji je oltar posvetio bl. Alojzije Stepinac prilikom velikoga hrvatskog hodočašća u Svetu zemlju 1937. godine.

DANI DUHA ASIZA

Ovogodišnja proslava ovoga franjevačkog i ne samo svefranjevačkog susreta protegnuta je na dva dana, ponedjeljak i utorak 28. i 29. listopada, a posvećena 800. obljetnici susreta egipatskog sultana sa svetim Franjom. Prvog dana program je održan u Islamskom centru u Zagrebu, a uz brojne domaće goste i sudionike pratili su ga i novi apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj, nadbiskup Giorgio Lingua, i preč. Marko Kovač, izaslanik zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića. Na kraju programa provincijal hrvatskih franjevaca konventualaca, fra Josip Blažević, otvorio je izložbu svjetskih umjetničkih prikaza susreta sv. Franje i sultana. Izložbu je prethodno priredio i hrvatskim franjevcima konventualcima ustupio Međunarodni franjevački centar za dijalog Reda male braće konventualaca u Asizu, a od 29. listopada može se razgledati u franjevačkom samostanu na zagrebačkom Kaptolu, gdje je drugog dana održan i redoviti molitveni dio susreta, uz sudjelovanje predstavnika brojnih vjerskih zajednica u Republici Hrvatskoj, uključivši i židovsku i islamsku.

75. OBLJETNICA MUČENIŠTVA FRA PLACIDA

• Stručnim skupom održanim u kapitularnoj dvorani Samostana sv. Frane u Cresu, u nedjelju 3. studenoga obilježena je 75. obljetnica mučeništva

fra Placida Cortesea, redovnika rođenog u Cresu 1907. godine, a kojeg su u Trstu 1945. mučili i ubili gestapovci. Na početku je okupljene pozdravio gvardijan fra Vitomir Glavaš i naglasio da »svako nastojanje, pa tako i ovaj skup. pridonose kauzi za proglašenje blaženim sluge Božjega fra Placida«. Predstavio je sudionike skupa, fra Ljudevita Maračića, autora dviju biografija o fra Placidu, vjeroučiteljicu Katicu Dessardo, koja godinama promiče glas o fra Placidu, te novinara Ivu Jevnikara, za kojeg je istaknuo da je »najzaslužniji što imamo slugu Božjeg fra Placida«. – Fra Ljudevit Maračić je objasnio je kako je saznao za životni put i mučeničku smrt svog subrata. Potom su učenice creske OŠ Frane Petrića, Ingrid i Tereza Surdić, uz pomoć svoje učiteljice povijesti Marijele Nedić, predstavile dvogodišnji školski projekt »Budući creski sveti«, u kojemu istražuju i javnosti prikazuju živote dvoje sluga Božjih rođenih u Cresu, benediktinke s. Giacome Giorgije Colombis i franjevca fra Placida Cortesea. Prošle školske godine učenici su upoznali život u creskom benediktinskom samostanu, proučili njihov život te svoja saznanja predstavili Cresanima. Ove školske godine slično planiraju s fra Placidom Corteseom, kako bi i njegov životni put približili sugrađanima. – Školski projekt o fra Placidu predstavila je i Katica Dessardo, vjeroučiteljica u talijanskim školama u Rijeci, koja sa svojim učenicima od 2008. godine istražuje slugu Božjega Placida Cortesea i povijesne okolnosti u kojima je djelovao i žrtvovao se. – Ivo Jevnikar, novinar i publicist iz Trsta, detaljno je izložio životni put fra Placida Cortesea, od rođenja i djetinjstva u Cresu, preko školovanja i ređenja u Italiji, do boravka u Padovi, gdje je počeo najplodniji dio njegovog života kao novinara, urednika i direktora svih izdanja izdavačke kuće »Messaggero di s. Antonio«. Opisao je i njegovo djelovanje tijekom kojeg je spasio na stotine Židova, ali i Hrvata, Slovenaca i Srba te drugih protivnika režima. Objasnio je i postupak za proglašenje blaženim, koji je službeno započeo u Trstu 2002. godine, a sljedeće godine svoj bi sud trebala izreći Teološka komisija Kongregacije za kauze svetaca. Skup je zaključio fra Josip Blažević, provincijal Hrvatske provincije svetoga Jeronima franjevaca konventualaca: »Zadivljen sam svime što smo čuli i vidjeli da radite kako bi se proširio glas o svijetlom liku fra Placida Cortesea. Papa Franjo u Sarajevu je rekao 'Narod koji

zaboravlja svoju povijest nema budućnosti? Važno je da se sjećamo svojih velikana i na njihovim primjerima osvježimo svoju vjeru», rekao je o. Blažević. – Skupu je u samostanskoj crkvi prethodila misa, koju je predvodio provincijal Blažević. Na kraju mise blagoslovljena je nova slika fra Placida Cortesea, djelo akademskog slikara Zorana Home- na. – Tome dodajemo da je splitski dnevnik »Slobodna Dalmacija« u ponedjeljak, 11. studenoga o. g., iz pera novinara Damira Šarca, pod naslovom »Fra Placido, spasitelj Židova«, objavila vrlo lijep i opširan prikaz (na dvije stranice) o spomenutoj komemoraciji u Cresu, s posebnim naglaskom na glavni lik, fra Placida, s nadnaslovom »Zaboravljeno mučeništvo svećenika s Cresa«.

- Slovenska braća, na svojem Izvanrednom kapitulju u Ptuj, 9. studenoga, u nazočnosti generalnog ministra fra Carlosa A. Trovarellija, posvetila su dio vremena komemoraciji fra Placidove smrti, u čemu je svojim predavanjem slovenski novinar u Trstu, gosp. Ivo Jevnikar, koji je kao posebni gost gotovo jedan sat govorio je o fra Placidu, a izlaganje je pažljivo pratio, uz prevođenje na talijanski, generalni ministar fra Carlos Trovarelli, koji s majčine strane ima slovensku krv. Naime, ona je kao kći slovenskih emigranata iz okolice Gorice (Dornberk) rođena u Argentini, gdje žive i brojni Slovenci. U dvorani je prisustvovao i generalni defintor i asistent CEF-a fra Dominique Mathieu. – Naši slovenski minoriti održali su i zasebnu komemoraciju i u Trstu, gdje je u glasovitoj Rižarni (mjestu spaljivanja zemnih ostataka fra Placida) provincijal fra Igor Salmić predvodio prigodno euharistijsko slavlje.

- Središnja pak komemoracija ove obljetnice održana je u subotu i nedjelju, 16. i 17. studenoga u Padovi, gdje je prvog dana održan stručni skup o tom događaju, a u nedjelju i euharistijsko slavlje, koje je predvodio koparski biskup mons. Jurij Bezjak, uz sudjelovanje trojice provincijala (Padova, Zagreb, Ptuj). Uz našega provincijskog ministra, fra Josipa Blaževića, nazočan je bio i fra Vitomir Glavaš, creski gvardijan, kao predstavnik matičnog samostana u kojemu se i rodio redovnički poziv i franjevačko zvanje mladoga Cresanina.

USUSRET SKORIM OBLJETNICAMA

Grupa hodočasnika i zaljubljenika u Svetu zemlju i hrvatsku narodnu baštinu, okupljena oko fra Tomislava Glavnika, gvardijana Svetoduškog samostana, pomno i ustrajno već duže radi na projektu obilježavanja dviju velikih obljetnica i slavlja predviđenih za 2020. godinu.

- Sljedeća 2020. godina jubilara je 1600. obljetnica smrti sv. Jeronima Dalmatinca, crkvenog naučitelja. U tu svrhu u izradi je kameni kip sv. Jeronima (visina 185 cm), koji će na blagdan sv. Jeronima 2020. godine biti postavljen kao dar hrvatskog naroda u crkvi Usnuća Marijina na Sionu u Jeruzalemu. Projekt su prihvatili benediktinci opatije »Dormitio« u Jeruzalemu, a odobrilo Društvo za Svetu Zemlju Koelnske nadbiskupije i njihovo umjetničko vijeće nakon razmatranja rješenja za kameni kip sv. Jeronima. Izrada kipa je povjerena Veni Jerkoviću, iz Kaštela Kambelovca. Projekt se ostvaruje uz potporu Splitsko-dalmatinske županije, Međimurske županije, grada Pušišća (Brač).

- Druga visoka i značajna obljetnica je 50. godišnjica kanonizacije Nikole iz Šibenika. U vidu obilježavanja blagdana sv. Nikole u Jeruzalemu bit će postavljen brončani kip visine 205 cm u perivoju crkve Ad coenaculum (Posljednja večera). Autor kipa je Vid Vučak, akademski kipar iz Starog Čiča. Značajno je napomenuti da se prvi franjevački samostan u Jeruzalemu nalazio baš na Sionu i da je sv. Nikola 11. studenoga 1391. krenuo iz njege na nekadašnju hramsku ravan, pred Al-Aksinu džamiju, propovijedati vjeru u Krista. Tri dana kasnije bio je ubijen s trojicom svoje braće. Otkrivanje i blagoslov kipa je zakazan za 14. studenoga 2020. godine, na sam Svečev blagdan. Budući da je Sv. Nikola prvi zaštitnik Kustodije, svečanost se već planira uz predviđenu nazočnost brojnih hodočasnika, ali isto tako i braće iz cijele Kustodije, na čelu s kustodijskom upravom, te jeruzalemskim patrijarhom.

- Ukoliko sve protekne skladno, 2020. godina bit će i godina uspjeloga pozicioniranja hrvatskog

naroda na svetom brdu Sionu, a svim hodočasnici-
cima koji budu posjećivali ta sveta mjesta, ostat će
svjedočanstvo privrženosti našeg naroda Gospo-
dinovoj domovini. Osobito raduje i činjenica da se
Ured Predsjednice RH uključio moralnom podrš-
kom i lobiranjem kod naših sunarodnjaka u svijetu

da ova dva hvalevrijedna projekta dođu do sretnog
ispunjenja. Ne može se zanemariti da su i sv. Je-
ronim i sv. Nikola svojim značajem i nama zago-
vornici i zaštitnici, te im ovim pothvatom vraćamo
hvalu za njihovu nebesku zaštitu i zagovor.

naši samostani

CRES: LJETNI IZAZOVI

- Od 15. do 22. srpnja 2019. godine članovi Ansambla »Kolbe« bili su na duhovno-rekreativnom ljetnom kampu na otoku Cresu. U prošloj kazališnoj sezoni (do ljeta) Ansambl Kolbe izveo je svoj hit mjuzikl *Svetac svega svijeta* 36 puta, imao 11 gostovanja u domovini i inozemstvu. Nakon naporne i iznimno uspješne sezone članovi Ansambla Kolbe u oazi mira creskog samostana sv. Frane proveli su tjedan dana kako bi se duhovno i tjelesno odmorili. Uz prigodne kateheze, dnevno slavljenje svete mise, pobožnosti svete krunice i euharistijskog klanjanja razmišljali su i o svome evangelizacijskom poslanju i djelovanju. Cjelokupni duhovno-rekreativni program vodio je duhovnik Ansambla »Kolbe« fra Vladimir Vidović.

- U organizaciji Centra za promociju duhovnih zvanja od 22. do 29. srpnja 2019. godine u Domu susreta »Placido Cortese«, samostana sv. Frane franjevac konventualaca na otoku Cresu, održan je prvi termin Franjevačkog kampa za mlade. Na kampu se okupilo više od 30-ak mladih iz raznih dijelova Hrvatske. Veliki broj prisutnih mladih redovito se okuplja na Duhovno-duhovitim večerima, koje se pod vodstvom fra Stjepana Brčine održavaju četvrtkom u župi sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu. Program je bio bogat i raznolik – sastojao se od zajedničke jutarnje molitve, vremena za obroke, animacije, pjesme i plesa, molitve krunice, predavanja/kateheze, vremena tišine i šutnje, mogućnosti svete ispovijedi i duhov-

nog razgovora te svete mise i klanjanja. Posebnost ovoga kampa je, kao sto je već navedeno, oformiti mlade za evangelizaciju. Tako su se kroz četiri dana, uz duhovno vodstvo fra Stjepana, pripremali za uličnu evangelizaciju turista, koja se dogodila u petak navečer, kada su se otvorila vrata crkve i izložio Presveti Oltarski Sakrament. Ovisno o njihovim talentima, prilikom pripreme za uličnu evangelizaciju mladi su bili podijeljeni u četiri skupine – kreativnu koja je uredila i pripremila crkvu za klanjanje te izrađivala poruke – biblijske citate na hrvatskom, engleskom, njemačkom i talijanskom jeziku, koje je uz voćnu salatu dijelila turistima; u evangelizatorskoj su skupini bili mladi koji govore razne jezike – prilazili su ljudima i pozivali ih da se pridruže slavljenju i klanjanju; glazbena i animatorska grupa je uz domaću grupu Cresana glazbom i plesom privlačila pozornost turista – njima su se pridružila i djeca koja su izvela nekoliko pjesama uz pokrete te molitvena grupa koja je tijekom evangelizacije turista molila uz Presveto, a neki od njih su i postili na tu nakanu.

- U organizaciji spomenutoga provincijskog Centra za promociju duhovnih zvanja drugi termin Franjevačkog kampa za mlade, održan je u Domu susreta »Placido Cortese« od 29. srpnja do 5. kolovoza 2019. godine. I na ovom terminu kampa okupilo se više od 30-tak mladih iz cijele Hrvatske, ali i inozemstva. Neki od prisutnih mladih već su sudjelovali na kampu prošlih godina, a kako sami kažu, rado se ponovno vraćaju. Posebni cilj ovog termina jest da se mladi pripreme za evangelizaciju. Uz duhovno vodstvo fra Stjepana Brčine, mladi su se pripremali i za proslavu blagdana Gos-

pe od Anđela ili u narodu poznatoj Porcijunkuli. U petak, 2. kolovoza, u 20:30 u crkvi je bila svečana misa sa klanjanjem, prigoda za svetu ispovijed, a mladi – sudionici kampa pripremili su i kratki performans.

- Potkraj kolovoza u istom Domu »Placido Cortese«, prvi su put Provincija i Karitas župe sv. Antuna iz Zagreba organizirali odmor za siromašne osobe, koje se uglavnom okupljaju oko Doma sv. Antuna i Pučke kuhinje. Ove godine Karitasova pučka kuhinja na Svetom Duhu bila je nositelj provincijskog projekta ljetovanja za korisnike Pučke kuhinje u samostanu sv. Frane na otoku Cresu. Projekt je jednoglasno bio prihvaćen na 15. sjednici Definitiorija, održanoj 10. travnja o. g. Ljetovanje je trajalo tjedan dana, od ponedjeljka 26. kolovoza do ponedjeljka 2. rujna 2019. godine. Osigurani su bili put, smještaj i hrana za tridesetak korisnika. Ponuđen im je rekreativno-duhovni program pod vodstvom fra Vladimira Vidovića i fra Vilčeka Novačkog. Uz naše fratre išli su i volonteri, koji su pomagali u organizaciji. Cjelokupni projekt svojom prisutnošću podržao je i fra Josip Blažević, provincijalni ministar i glavni inicijator ove lijepe i plemenite akcije. Trošak prijevoza i smještaja u Cresu pokrila je Provincija, a troškove hrane Karitas. Uz brojne ljetne kampove za različite skupine, najčešće mlade, ovaj je bio jako poseban i lijep jer je onima koji nemaju mogućnost ljetovanja omogućio jednotjedni boravak u samostanskoj oazi mira i nezaboravne trenutke opuštanja i duhovne izgradnje. O tome je izvijestilo više vjerskih i svjetovnih medija, a najopširnije ga je, s mnogo detalja i zapažanja u »Večernjem listu« opisala novinarka Petra Balija.

ŠIBENIK: PRIPREME ZA ZLATNI JUBILEJ KANONIZACIJE

- U ovoj jubilarnoj godini, u svečevu Nacionalnom svetištu u Šibeniku, misnim slavljem u petak 13. rujna započela je velika devetnica pred blagdan sv. Nikole Šibenčanina. Riječ je o devet petaka koje su ove godine predvodili franjevački provincijali iz

Hrvatske, Slovenije i Bosne i Hercegovine. Devetnica je ujedno poslužila i kao priprava za jubilej pedeset godina od Nikoline kanonizacije. Prije samog slavlja iste večeri blagoslovljen je nedavno postavljeni kip šibenskog sveca. Obred blagoslova i slavlje predvodio je provincijal Hrvatske provincije svetog Jeronima franjevaca konventualaca, fra Josip Blažević. Skulpturu sv. Nikole u kamenu isklesao je akademski kipar Veno Jerković iz Kaštela Kambelovca, a postavljena je 6. rujna o. g. u nišu postojeće kompozicije kamenog spomenika, koji je naslonjen na pročelje crkve, a nedavno je obnovljen sredstvima Ministarstva kulture. Sve mise ove devetnice uživo iz svetišta prenosio je Radio Marija.

- Prigodom predstojećeg jubileja obilježavanja 50 godina od kanonizacije svetog Nikole iz Šibenika u petak 4. listopada, dolaskom u župu Srma, započela su hodočašća najstarije slike svetog Nikole po župama Šibenske biskupije. Prvo hodočašće u znaku je hrvatske svetosti, jer je župa Srma posvećena poput Nikole iz Šibenika, mučeniku blaženom Alojziju Stepincu. Slika je došla u pratnji rektora Hrvatskoga nacionalnog svetišta svetog Nikole, fra Ivana Bradarića, kojeg je dočekao župnik Srime, don Anto Pavlović. Nakon svečanog ulaska sa slikom u župnu crkvu i molitve svetom Nikoli, rektor fra Ivan Bradarić približio je vjernicima Srime ovoga svetog mučenika, predstojeći jubilej i najstariju sliku. – U Srimi slika je ostala do nedjelje 6. listopada, kada je misu predvodio fra Ivan Bradarić i zaključio hodočašće slike u župi. – U međuvremenu je Hrvatsko nacionalno svetište sv. Nikole u Šibeniku objavilo prigodni molitvenik (64 stranice) s brojnim molitvama i pobožnostima prvome hrvatskom svecu i dodatkom poznatijih euharistijskih i marijanskih pjesama. U prilogu se nalazi i skraćeni Životopis sv. Nikole iz pera Yvesa Ivonidesa.

OTVORENA VRATA »PUČKE KUHINJE«

Pučka kuhinja na zagrebačkom Svetom Duhu obilježila je Dan zahvalnosti za plodove zemlje i Božja dobročinstva u nedjelju 27. listopada te otvorila svoja vrata za sve zainteresirane, s ciljem

senzibiliziranja šire javnosti za najpotrebnije. »Pozivamo sve zainteresirane da posjete toga dana prostore Pučke kuhinje na Svetom Duhu 33 već od jutarnjih sati«, poručili su franjevci konventualci. Svi koji su došli mogli su od 8 sati razgledati prostore Pučke kuhinje sve do 13 sati. U 9.30 sati održana je i radionica izrade domaćih pekarskih proizvoda za najmlađe u sklopu Dana zahvalnosti za plodove zemlje, koju je vodila glavna kuharica Pučke kuhinje na Svetom Duhu gđa Željka Čališ. Toga dana svi su mogli kupiti domaći samostanski ajvar te na taj način donirati novčana sredstva za potrebe Pučke kuhinje. »Ovo je sada već druga godina zaredom da u okviru Nedjelje zahvalnosti za plodove zemlje i Božja dobročinstva organiziramo i ovu akciju. Danas svi koji su zainteresirani mogu poslije svete mise doći u prostore Pučke kuhinje od ranih jutarnjih sati te mogu vidjeti kako izgleda sam prostor Pučke kuhinje i vidjeti taj prostor gdje se svakodnevno pripremi 300-tinjak obroka za osobe koje su u potrebi«, izjavio je medijima tim povodom fra Vladimir Vidović, voditelj Pučke kuhinje na Svetom Duhu. Tijekom Dana otvorenih vrata bilo je moguće ovdje i pred crkvom sv. Antuna kupiti domaći samostanski ajvar i neke druge proizvode, što su iskoristili brojni posjetitelji, i na taj način donirati novčana sredstva za potrebe Pučke kuhinje. – U sklopu karitativne djelatnosti franjevaca konventualaca na Svetom Duhu od 1998. godine djeluje Dom sv. Antuna, koji pod svojim krovom osigurava smještaj, i to potpuno besplatan, za četrnaest studenata te svakodnevno, osim nedjelje, priprema 300-tinjak obroka za siromašne sugrađane u Caritasovoj Pučkoj kuhinji.

ŠIBENIK: SVEČANO OTVORENA JUBILARNA GODINA

Svetkovina našega sv. Nikole u Nacionalnome Svečevu svetištu u Šibeniku proslavljena je u četvrtak 14. studenoga. Središnje večernje misno slavlje predvodio je krčki biskup mons. Ivica Petanjak, a koncelebrirao je i šibenski biskup mons. Tomislav Rogić. Na kraju misnog slavlja šibenski biskup Tomislav Rogić otvorio je Svečevu godinu

za Šibensku biskupiju. Među četrdesetak svećenika koji su sudjelovali na misnome slavlju bili su i provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca, fra Josip Blažević, generalni vikar Šibenske biskupije mons. Marinko Mlakić, rektor svetišta fra Ivan Bradarić. Sudjelovali su i svi članovi Provincijskog Definitorija, a uz njih i dvojica braće iz Splita (fra Martin Jaković i fra Josip Ivanović) te dvojica iz Molva (fra Miroslav Štuban i đakon fra Antun Radovanić). U slavlju koje je okupilo impozantan broj vjernika, sudjelovale su i skupine hodočasnika iz Splita i iz Zagreba (s fra Ivanom M. Lotarom, fra Vilčekom Novačkim i fra Mariuszom Andreijem). Slavlje je započelo procesijom, u kojoj je nošena Svečeva slika. Euharistijsko slavlje predvodio je biskup Petanjak, koji je održao i prigodnu propovijed. Cjelokupni obred uspješno je moderirao fra Josip, a izravno prenosila katolička televizija »Laudato« i katolički Radio Marija. Na kraju misnog slavlja šibenski biskup Tomislav Rogić otvorio je »Godinu sv. Nikole Tavelića« za biskupiju i pročitao prigodni službeni proglas, kojime toplo preporuča intenzivno sudjelovanje vjernika u ostvarenju ovog jubileja, koje će svoj vrhunac imati 21. lipnja iduće godine, točno na proslavi pedesete obljetnice Svečeve kanonizacije. »Čitavu pastoralnu godinu u našoj Šibenskoj biskupiji želimo posvetiti svetom Nikoli Taveliću, njegovom svjedočanstvu vjere i kreposna života, njegovom hrabrom naviještanju Isusa Krista, njegovom poniznom redovničkom služenju i njegovoj žrtvi života položenom na oltar mučenika za Krista. On je svetost ostvario jer je za njom čeznuo. Neka se stoga u cijeloj Šibenskoj biskupiji kroz ovu godinu, od svečeva blagdana 14. studenoga 2019. do njegova blagdana 2020. godine, vjernički puk utječe zagovorom sv. Nikole Tavelića. Neka se u katehezama i propovijedima razmatraju svečeve kreposti i snaga vjere po kojoj se suočavao sa životnim poteškoćama i izazovima. Neka primjer sv. Nikole Tavelića potakne svaku vjerničku dušu na svjedočenje vjere u Krista uskrsloga u današnjem svijetu«, poručio je biskup Rogić koji je vjernicima svih župa u narednoj godini preporučio pobožnosti i molitve svetom Nikoli. Naglasio je kako će vrhunac Godine biti 21. lipnja 2020. godine kada ćemo svečanim misnim slavljem obilježiti pedesetu godišnjicu proglašenja svetim prvog sveca iz Hrvatskog naroda

ADVENT U ZAGREBU: NA ZRINJEVCU »KOD FRATARARA«

Na uočnicu Prve nedjelje došašća, kao i proteklih godina, Zagreb je javnosti pokazao svu svoju čarobnu raskoš poznatu pod nazivom »Advent u Zagrebu«. Od prošle godine u tome sudjeluje i naša svetoduška Pučka kuhinja, koja svojom kućicom nazvanom »Kod fratarara«, ovaj komercijalizirani sadržaj želi iskoristiti u karitativne svrhe, kao izazov da skrene pozornost na one koji su gladni hrane. U tome sudjeluje stotinjak volontera, koji slobodno vrijeme ulažu u tu svrhu. Prošlogodišnju gastroponudu »Kod fratarara«, ovog adventa domišljati organizatori proširuju ne samo većom ponudom jestivog sadržaja, koje ove godine prati i ekološki naglasak na priboru za jelo, već i duhovnim glazbenim ugođajem. Naime, na inicijativu fratarara i prijatelja, »Advent u Zagrebu« na Zrinjercu, gdje se nalazi kućica »Kod fratarara«, uvodi se i duhovna glazba. U prepoznatljivom paviljonu na Zrinjercu nedjeljama od 18 do 20 sati poznate hitove duhovne glazbe izvode popularni izvođači, a ansambl »Kolbe« za posjetitelje na uočnicu Bogojavljenja priprema i prigodni božićni koncert.

ADVENTSKI SUSRETI O. PROVINCIJALA

Prema već godinama uhodanoj praksi, i ovoga je Došašća provincijski ministar, fra Josip Blažević, pohodio samostane Provincije i pojedinu braću. Bila je to prigoda upoznati o. Provincijala s najnovijim novostima i pothvatima, kao i teškoćama u pojedinoj zajednici i ujedno njegova prigoda informirati braću o stanju u Provinciji. Tako je o. Provincijal pohodio braću u Asizu (7. studenoga) i Rimu (8. i 9. studenoga), u ponedjeljak, 25. studenoga bio je u Šibeniku s braćom na jugu, kojemu su nazočila sva braća, osim gvardijana fra Pere Kelave, koji je bio opravdano spriječen. Braću u Vinkovcima pohodio je 4. prosinca. S braćom iz Siska, Molva i Novog Marofa susreo se 5. prosinca, u Novom Marofu, gdje su svečanim ručkom obilježili

imendan fra Nikole Šanteka, gvardijana i župnika. S braćom u Njemačkoj (osim Pere Šestaka koji nije mogao doći) susreo se u Hanau 10. prosinca, na putu prema Nizozemskoj. Adventski susret u Puli održao je 17. prosinca, a posljednji u Zagrebu u srijedu 18. prosinca. Provincijal zahvaljuje braći na odazivu i na istinskim bratskim susretima koji su protekli u pravom blagdanskom ozračju.

UKRATKO

- Župa Uznesenja BDM u Molvama pridružila se Marijanskom zavjetu za Domovinu. Molvarska je župa 5. pridružena ruta na 5. zavjetnom hodočašću. Tako su na svetkovinu sv. Ivana Krstitelja hodočasnici Marijanskog zavjeta hodočastili na dvije rute, od Križevaca do Reke i od Molva do Reke. Euharistijsko slavlje u župnoj crkvi u Molvama u 7.00 sati predslavio je 24. lipnja 2019. o. Zdravko Tuba, gvardijan i župnik. Okupljeni hodočasnici, njih 26 u dobi od 7 godina, koliko je imao najmlađi hodočasnik, pa mladi i nešto stariji, ojačani Tijelom Kristovim zaputili su se na svoj hodočasnički put, koji ih je vodio kroz polja, šumarke, ceste i naselja. Hodočastili su u zajedništvu, molitvi, pjesmi, zahvali, razgovoru, osobnom razmišljanju, radovali se susretu jednih s drugima, divili se prirodi kao daru Božjem, koja u svako doba godine pokazuje svoju ljepotu i sjaj progovarajući o neizmjerljivoj ljepoti našega Stvoritelja.

- U subotu 25. svibnja održano je nacionalno hodočašće OFS-a i Frame u čast bl. Kardinala Alojzija Stepinca. Svetu misu u Zagrebačkoj katedrali s početkom u 10 sati predslavio je mons. Ivan Šaško, pomoćni zagrebački biskup, te slijedio obilazak Blaženikova groba i spomen-zbirke. Ručak u 13 sati organizirala je Pučka kuhinja sv. Antuna na Svetom Duhu. U crkvi je slijedilo predstavljanje područnih bratstava, potom polazak u Krašić. U tamošnjoj crkvi Presvetog Trojstva uslijedila je molitva franjevačke krunice i razgledavanje Blaženikove spomen-sobe. U 18,00 bio je završni blagoslov i povratak kući.

- Povodom blagdana sv. Mihaela arkandela, zaštitnika Hrvatskog vojnog učilišta »Dr. Franjo Tuđman« i početka akademske godine, vojni ordinarij mons. Jure Bogdan u srijedu 25. rujna u 17

sati u Crkvi sv. Antuna Padovanskoga na Svetome Duhu, služio je misu za polaznike, profesore, nastavnike, instruktore i zapovjednike. U zajedništvu s vojnim biskupom misu su slavili gvardijan franjevac konventualaca na Svetome Duhu, fra Tomislav Glavnik, župnik župe fra Roko Bedalov, vikar za pastoral u MORH-u vojni kapelan don Slavko Rajić, vojni kapelan don Željko Savić i vojni kapelan HVU-a isusovac o. Zoran Vujičić.

- Svetkovina sv. Franje Asiškoga, 4. listopada, svečano je pri samostanu franjevac konventualaca proslavljena u njemu posvećenoj crkvi u Splitu na Obali. Svetu misu je u 7.30 predslavio don Marko Trogrlić, a u 10.00 sati fra Josip Ivanović. Po završetku svetih misa vjernici su imali priliku iskazati štovanje relikvijama sv. Franje. Svečanu svetu misu u 19.00 sati predslavio je don Ratomir Vukorepa, kancelar Splitsko-makarske nadbiskupije, u zajedništvu s fra Martinom Jakovićem, gvardijanom, don Matkom Džajom i fra Matom Puđom. Liturgijsko pjevanje je predvodio zbor samostanske crkve na čelu sa s. Nediljkom Milanović-Litre. – Proslavi sv. Franje prethodila je molitvena trodnevica, koju su predvodili: gvardijan samostana Gospe od Zdravlja u Splitu fra Mate Matić OFM, ovogodišnji kapucinski mladomisnik fra Tomislav Trandler OFMCap, i gvardijan samostana sv. Frane u Splitu, fra Martin Jaković, OFM

Conv. Trećega dana vjernici su se prisjetili smrti sv. Franje u Obredu preminuća, koji je predvodio fra Josip Ivanović.

- U Molvama je 12. listopada, u Galeriji Molvarškoga likovnog kruga, u organizaciji Župe Uznesenja Marijina i Molvarškoga likovnog kruga, otvoren Šesti Salon vjerske fotografije, na temu »Žena, majka i vjera«. Program je započet večernjom svetom misom u crkvi Marijina Uznesenja u Molvama, potom je uslijedilo otvorenje same izložbe, koja već ima lijepu tradiciju od šest godina, i koja potvrđuje usku povezanost vjerskog i umjetničkog života u Molvama, odnosno suradnju tamošnjih svećenika i umjetnika.

- U Župi Uznesenja BDM u Molvama, u nedjelju 13. listopada, održan je biskupijski susret mladih Varaždinske biskupije *Marija fest – Molve 2019.*, na temu »Poštuj oca i majku«, a organizatori su bili Nacionalni centar M. I. – Vojske Bezgrešne i Ured za pastoral mladih Varaždinske biskupije. Program je počeo u 10.30 sati svečanim ulaskom u molvarsku župnu crkvu. Svečano euharistijsko slavlje u 16 sati predslavio je apostolski administrator Varaždinske biskupije mons. Josip Mrzljak. Nakon euharistijskog slavlja i okrepe slijedila je večer klanjanja pred Presvetim, čime je završio ovogodišnji biskupijski susret mladih.

braća u inozemstvu

RELIKVIJE SVETOG ANTUNA U NJEMAČKOJ

U subotu, 22. lipnja u crkvi sv. Wolfganga u Reutlingenu fra Vladimir Vidović, glavni urednik Veritasa, predslavio je svečano euharistijsko slavlje u prigodi dolaska zagrebačkog relikvijara, u kojem je pohranjen dio tijela sv. Antuna. Relikvijar je u Hrvatsku katoličku misiju Reutlingen – Tübingen

– Metzingen došao zajedno s ansamblom »Kolbe«. U konceleciji su bili župnik Don Ante Kutleša i pastoralni suradnik fra Milan Gelo, a članovi su ansambla »Kolbe« pjevali na svetoj misi. Nakon svete mise svi prisutni iskazali su počast relikvijaru u osobnoj pobožnosti. Ansambl »Kolbe« izveo je dan ranije, u petak, 21. lipnja u Hrvatskoj katoličkoj misiji Reutlingen – Tübingen – Metzingen svoj hit-mjuzikl *Svetac svega svijeta*. Bila je ovo posljednja izvedba mjuzikla u ovoj kazališnoj sezoni. Od premijere do tog dana mjuzikl je izveden 36 puta, Ansambl je imao 11 gostovanja i izazvao je velik interes gdje god se pojavio.

SUSRET BRAĆE U NJEMAČKOJ

Tijekom godišnjega pastoralnog skupa hrvatskih svećenika, đakona i pastoralnih suradnika/-ica, koji je tradicionalno održan u Vierzenheiligen, od 7. do 10. listopada 2019. godine, na temu »Digitalno doba i pastoral mladih«, susrela su se i naša braća koja djeluju u Njemačkoj: fra Paško Mandurić, fra Pero Šestak, fra Ivan Kovačević i fra Milan Gelo. Uz predavanja iz područja pastoralne teologije (dr. sc. Stanislav Šota – Đakovo) i komunikologije (dr. sc. Danijel Labaš i dr. sc. Igor Kanižaj – Zagreb), uz zajedničku molitvu i druženja, naša braća su se zasebno sastala kako bi porazgovarala o stanju u zajednicama u kojima djeluju, kao i nekim svojim osobnim pitanjima. Iako se radi o više pojedinačnih susreta, braća su cijelu jednu večer provela zajedno u razgovoru i druženju. Ono što je vidljivo u svim našim zajednicama jest upravo dolazak sve većega broja mladih i obitelji, kao i neki novi izazovi pred kojima se nalaze pastoralni djelatnici.

PROMOCIJA »VERITAS« I PUČKE KUHINJE U NJEMAČKOJ

U hrvatskim katoličkim zajednicama Weiblingu i Backnagu, na svetkovinu Krista Kralja svega stvorenoga, 24. studenoga o. g., održana je promocija Veritasovih izdanja i djelovanja Pučke kuhinje na Svetom Duhu. Svete mise su predslavili fra Vladimir Vidović, glavni urednik časopisa Veritas-Glasnik sv. Antuna Padovanskog i voditelj Pučke kuhinje na Svetom Duhu, te fra Milan Gelo, doktorand na Sveučilištu u Tübingenu i dušobrižnik iz Hrvatske katoličke zajednice Reutlingen. Prije i poslije svetih misa u ponudi su bili knjige, kalendari, molitvenici u izdanju Veritasa i fratarski proizvodi »Kod fratarara«, kao i prvo fratarsko samostansko pivo u Hrvatskoj »S.Anto«, domaće rakije i domaći med, čiji je prihod od prodaje bio namijenjen djelovanju Pučke kuhinje na Svetom

Duhu. Mladi iz misije aktivno su se uključili u akciju te su i sami pomogli humanitarnu akciju. – Fra Vladimir je započeo svoj pohod zajednici još u petak, kad je svečano proslavljen blagdan svete Cecilije, zaštitnice pjevača, te je održano euharistijsko klanjanje. U subotu se susreo s krizmanicima, kojima je zajedno s Josipom Vrbanićem, predsjednikom svetoduške Frame, koji je bio u pratnji na ovome putu, održao prigodnu katehezu. Krizmanici su imali priliku upoznati život sv. Franje Asiškoga, franjevački red, život franjevaca i franjevačku mladež.

NAŠA BRAĆA JAVLJAJU

Na molbu Tajništva Provincije, da opišu svoje djelovanje i život u inozemstvu, odazvao se dio braće, i ovdje donosimo samo izvatke iz njihovih, ponekad vrlo opširnih opisa:

FRA ZLATKO VLAHEK:

Po završetku učenja španjolskog jezika i internacionalnog iskustva u Čileu, tadašnji generalni ministar o. Marco Tasca, u programu projekta Reda »Sveti Bonaventura«, predložio mi je i zamolio da nastavim doktorat, pomažem oko liturgijskih pitanja te da budem ceremonijar u našoj bazilici Svetoga Franje u Asizu. Prijedlog sam s velikim entuzijazmom prihvatio, premda o konkretnoj i dinamičnoj svakodnevnoj zajednici Svetog Samostana nisam imao saznanja. Boravio sam Svetom Samostanu od 1. studenoga 2017. godine do 2. rujna 2019. godine. Dvogodišnje iskustvo rada, djelovanja i življenja na izvorima naše duhovnosti, uvelike je proširilo moje horizonte promatranja i življenja u različitim dimenzijama života. (...) Intelektualna dimenzija, koja je bila i jest moj prioritet (završiti studij doktorata iz liturgike), moram priznati da zbog kompleksnosti zajedničkog života, dinamika vebnog samostana, mnogih nepredviđenih događaja u dnevnom životu, po prijašnjem predviđenom programu nije ostvarila svoj zadani cilj. Zahvalan sam Bogu da sam u tome razdoblju završio *Lectio coram* i počeo zadnju fazu doktorata. (...) Moje svećeničko zvanje imalo je prostrano polje rada, ponajprije u

slavljenju svetih misa, kako u bazilikama, tako i u različitim kapelanijama časnih sestara u Asizu. K tome se nadovezuju ispovijedi, što je za mene bilo posebno iskustvo da sam, ispovijedajući na hrvatskom, talijanskom, engleskom i španjolskom jeziku imao duboke ispovijedi gdje su hodočasnici, potaknuti samim životom sv. Franje, ali i mjestom, osjetili potrebu da se nakon dugih godina ispovjede i pomire s Bogom. U razgovoru s Generalnim ministrom odlučili smo da je najbolje za sada posvetiti se studiju i dokončati zadnju fazu doktorata, budući da bi daljnji boravak u Asizu s takvim ritmom, previše odužio moj studij.

FRA MILAN GELO:

Dekretom fra Josipa Blaževića, provincijskog ministra, kojim sam stavljen na raspolaganje Ravnateljstvu za inozemnu pastvu, i dekretom mons. Gebharda Fürsta, biskupa biskupije Rottenburg-Stuttgart, 1. rujna 2018. godine preuzeo sam službu administratora (na 50 %) za Hrvate katolike u Tübingenu. Budući da se spomenuta hrvatska katolička zajednica nalazi pod okriljem našega središta u Reutlingenu, pastoralno djelujem, zajedno s don Antom Kutlešom i s. Mirjam Laco, u tri grada: Reutlingenu, Metzingenu i Tübingenu. (...) U akademskoj godini 2018./2019. upisao sam se na postdiplomski studij na Katoličkome bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Tübingenu. Na taj sam način započeo specijalizaciju iz dogmatske teologije na Katedri za dogmatiku, povijest dogmi i ekumensku teologiju. Mentorica, donedavno i dekanica Fakulteta, Johanna Rahner, priznata je njemačka teologinja i autorica mnogih znanstvenih članaka. Od moga dolaska u Tübingen (rujan 2018.) sve do veljače ove godine bavio sam se formalnostima upisa na studij. Prije svega, jedna od prvih prepreka bila je priznavanje zagrebačke diplome. Kako je ovdje veći naglasak na biblijskim predmetima, morao sam posebno dokazivati položene ispite iz grčkoga jezika. Iako je procedura podosta komplicirana i iziskuje mnogo strpljenja, uspio sam, uz Božju pomoć, upisati doktorski studij kao redoviti student u ljetnom semestru, koji je započeo početkom travnja. Tijekom zimskoga semestra morao sam razrađivati svoju temu i slagati strukturu samoga rada. Radna tema moga doktorata je »Utjecaj Bonaventurine teologije povijesti na Ratzingerovu eshatologiju«. U prvome semestru čita

se literatura, pohađaju se neka predavanja i obavljaju se redoviti sastanci s mentoricom. Ovih dana je započela i druga godina moga boravka i studija u Njemačkoj. U godini koja slijedi moram odslušati i položiti najmanje tri seminara, slušati razna predavanja i sudjelovati u radu grupe doktoranda, u kojoj se obrađuju razne teološke teme. Svatko sudjeluje rezultatima svoga istraživanja. Prva godina je bila prožeta i formalnostima i radom, dok će druga godina biti isključivo radna, bez nekih posebnih formalnosti. Suradnja s mentoricom je dobra i konstruktivna, a iz razgovora s njom mi je dano do znanja da cijeli rad i istraživanje idu u dobrome smjeru. U svakom se pogledu studij odvija planiranim ritmom i u skladu s pravilnikom za doktorske studije. Stoga, ne iznenađuje činjenica da studij nije bilo moguće odmah upisati, jer procedura predviđa drugačiji redoslijed.

FRA KRISTOFOR ĆORIĆ:

Župa Lackawanna je 2017. godine proslavila 100. obljetnicu postojanja, na dvije lokacije. Sadašnja lokacija je ponos nas Hrvata da takvo nešto lijepo imamo u ovoj biskupiji i na ovom kontinentu. Mnogi bi zaželjeli imati ovakvu poziciju. Tu su tri bloka zemljišta, velika dvorana kardinala Stepinca, lijepa crkva, paviljon, dvorac za župni stan, dva parkirališta, puno zelenila; daleko od susjeda, a na glavnoj prometnici. Fra Kristofor je šesti župnik u ove 102 godine njenog postojanja: od 1981. preuzeo župu od Msgr. Lackovića; prije toga četiri godine njemu kapelan. (...) Ne treba se ustručavati i priznati da su župljani mahom starije dobi, ali što je, tu je. Na žalost ili na radost, malo je novodošlih. Mnogi od njih nisu bili blizu crkve u starome kraju, pa ih nastojim približiti crkvi i sakramentima, obilaziti ih, potičem ih, pa opet nekako teško ide. »Težak je naš narod, ali boljšega od njega nema«, običavao je govoriti Msgr. Lacković. Ima nešto djece za krizmu, djeca do osmog razreda idu u katoličke škole. Za odrasle tjedno imam neke biblijske teme. Prvi petak je redovito za obilazak bolesnika, po kućama i staračkim domovima. Bilo je nešto i vjenčanja ove godine. Najviše sprovoda. U ove moje 42 godine imao sam 720 sprovoda, a od tog broja bilo je samo 152 koji su rođeni u Hrvatskoj. Imam i molitvenu grupu »Međugorje«. Obavljam redovito duhovne vježbe skupa sa svećenicima ove biskupije.

FRA IGOR HORVAT:

Život u Vatikanu kao srcu Crkve u ova vremena, kao i uvijek, od strane penitencijara popraćen je sakramentalnim djelovanjem u službi Crkve. Divno je to iskustvo, koje ima svoju težinu i ljepotu. Ovdje sam od 2014. godine, kada naslijedih p. Đuru Hontića. Prema zamolbi provincijala fra Josipa Blaževića ovdje boravim na usluzi vjernicima s teritorija cijele bivše Jugoslavije, njemačkog i talijanskoga govornog područja. Katkad prihvatim ispovijedi i na engleskom jeziku, ali ga ne ističem, kako ne bih sljedećim hrvatskim ispovjednicima još više otežao služenje u Vatikanu. Moram reći kako je ovdje posebno jer je sveto. Ima nas trenutno 13 ispovjednika. Nedavno smo dobili novog rektora, p. Vincenza Cosattija iz Švicarske. Četrnaestog člana penitencijerije očekujemo ovih dana, iako samo nominalno. Ima nas iz deset nacija. Dakle, vrlo internacionalna zajednica. Zajednički jezik nam je talijanski. (...) Život ovdje je vrlo miran. Prilika za studij, molitvu itd. Glede svoga studija, radim na temi »Gli esercizi spirituali di p. Giacomo Montanari (1570-1641) nel contesto riformistico post-tridentino«. Ta tema opisuje duhovni život franjevac konventulaca isprepleten povijesnim datostima onog vremena. (...) Nadam se ove akademske godine završiti. Moje aktualno zdravstveno stanje nije baš najbolje. Podvrgnut sam operaciji na kralježnici. U nadi na bolje. Kako će biti ne znam. Znam samo da je jako bolno.

FRA ŽELJKO KLARIĆ:

Papinski teoloski institut »Ivan Pavao II.«, za ženidbene i obiteljske znanosti, osnovan je 8. rujna 2017. godine, i taj novi institut je nastavak onoga koji je osnovao papa Ivan Pavao II. 1982. godine. Protoklo ljeto je Kongregacija za katolički odgoj odobrila nove statute i plan studija. Bila je to nemala promjena, zbog čega su i negodovali mnogi studenti, a neki profesori su smijenjeni sa službe. Ova promjena je potaknuta od strane Pape Franje i njegovoga nauka, prema apostolskoj pobudnici »Amoris laetitia« (Radost ljubavi), kao novog dokumenta koji poziva na nove pastoralne perspektive u odnosu prema braku i obitelji. Unatoč svim pobunama i natpisima koji su ovog ljeta bili vrlo oštri, čini se ipak da je ova promjena više pastoralna nego doktrinalna, iako će vrijeme pokazati svoje. Glavno sjedište Instituta je u sklopu

Lateranskoga sveučilista, a ima još šest podružnica u svijetu. (...) Na institut je upisano ukupno oko stotinu studenata, koji su podijeljeni u tri skupine: prve i druge godine magisterija i doktorat. Osim svećenika na institutu studira i dosta laika, koji u svojim biskupijama planiraju biti aktivni u obiteljskom i bračnom pastoralu. Moje zanimanje za ovaj dvogodišnji studij proizašlo je iz sedmogodišnjega pastoralnoga svećeničkog djelovanja u župi, napose iz aktivnog sudjelovanja u životu pojedinih obitelji, bračnih parova i njihovih složenih situacija u kojima sam se kao svećenik našao. (...) Tijekom ovoga vremena sam smješten na Seraficumu (teško sam se naviknuo na malu sobicu od nekoliko kvadrata nakon dva samostana u Vinkovcima), gdje je internacionalna zajednica fratarata u kojoj sam već imao iskustvo života, pa mi se nije bilo teško priviknuti. Planiram nakon završene druge godine natrag u Hrvatsku.

FRA MATEJ MILIĆ:

Na put iz Zagreba sam krenuo u nedjelju 15. rujna 2019. godine. (...) Na izlazu iz aerodroma u Santiagu me dočekaao gvardijan fra Tullio Pastorelli, koji me usrdno primio i otpratio do parkiranoga samostanskog auta. Nakon zračne luke uputili smo se prema našem samostanu u Santiagu, gdje sam upoznao ostale fratre koji žive i djeluju u samostanu Santiago. Dvojica fratarata su iz Rumunjske provincije, jedan iz Padovanske provincije i jedan iz Indonezijske provincije. Nakon ručka uputili smo se prema našem odredištu u Curico, koji je udaljen nekih sat i pol vremena vožnje automobilom. Nakon što sam se smjestio, upoznao sam otale fratre koji djeluju u samostanu i župi Jesus de Nazareth, sva četvorica fratra su iz Padovanske provincije, te jedan postulant druge godine koji živi u Curico. Mislim da je drugi ili treći dan nakon moga dolaska u Curico bila proslava dana župe. Događaj je bio ispunjen plesom i pjesmom, a napose dobrom i ukusnom hranom, s time da sam imao priliku vidjeti i sam probati kako se pravi panada – čileansko jako poznato jelo. (...) Tečaj španjolskog jezika imam dva puta tjedno kod profesorice u mirovini, razumijem nekih 80%, pričam nekih 5%, ali ide polako, hvala Bogu. – Ukratko u ovih mjesec dana sam imao prilike dosta toga vidjeti, upoznati se sa ljudima koji su srdačni, otvoreni, imaju razumijevanja za strance i uvijek su spremni pomoći. Dana

29. rujna 2019. treslo se tlo na području Curicóa. Potres je bio magnitude 6,8. Ja i fra Maurizio bili smo na misi sa vjernicima u crkvi kad smo osjetili potres. Moram priznati da baš i nije bio ugodan osjećaj, s time da se osjetilo podrhtavanje tla oko dvije minute. U crkvi nije nastala posebna panika, ljudi su bili sabrani, istina malo su ostali začuđeni i pogledavali su se, ali misa je nastavljena bez prekida. (...) Razorni prosvjedi traju od 6. listopada, a povod je bila odluka čileanske vlade zbog podizanja cijene prijevoza u podzemnoj željeznici. U Santiagu vlada kaos koji neće tako brzo prestati: pali se sve što se stigne, razaraju se trgovci, trgovine se pljačkaju i spaljuju. Policija i vojska su na terenu, ali nemaju dovoljan broj ljudi koji bi mogli zaustaviti toliki broj prosvjednika. Naši fratri koji se nalaze u užem centru Santiaga također su bili i još su uvijek u opasnosti za naše crkve i samostan. Jučer su prosvjednici zapalili trgovinu koja se nalazi nekih 20-ak metara od samostana, fratri su ovaj vikend doživjeli neprespavane noći u dežurstvima i strepnji hoće li se zapaliti samostan i crkva. (...)

FRA TOMISLAV CVETKO:

Dragi moji fratri u domovini i tuđini, mislim da je vrijeme da podijelim s vama neke lijepe događaje, koji su se u međuvremenu dogodili ovdje na međunarodnoj misijskoj stanici u Danskoj... Prvo bih vas podsjetio da ovdje žive i djeluju tri fratra i to fra Bejo Baraquier (Stephen) iz Filipina, fra Tomaž Majcen iz Slovenije i fra Tomislav Cvetko iz Hrvatske... Fra Stephen se dobro uklopio u našu zajednicu, a još bolje s raznim grupama Filipinaca kojih ovdje ima dosta... Fra Tomaž i ja smo početkom rujna preuzeli definitivno župe u kojima smo do sada samo ispomagali, tj. imenovani smo župnicima, i to fra Tomaž župnikom župe »Sakramentskirken« (župa Presvetog Oltarskog Sakramenta) i fra Tomislav župnikom župe »Jesu Hjerter Kirke« (župa Srca Isusova), a ujedno smo jedan drugome sužupnici/kapelani... Nešto o našoj djelatnosti možete naći i na našoj facebook stranici »Franciskaner Konventualerne i Danmark«, koju je otvorio fra Tomaž... – Nove službe zahtijevaju od nas svakako i više odgovornosti i angažmana. Bilo je teško posebno prvih nekoliko tjedana dok se nismo pomalo navikli na novu službu. Sada je ipak malo lakše, iako se ovdje okupljaju različite jezične grupe, a i mnoge molitvene zajednice ra-

zličitih profila, što zahtijeva i dosta vremena i angažmana i kreativnosti... Do nekih dobrih pomaka došlo je i u hrvatskoj katoličkoj zajednici, koju sam preuzeo u prosincu prošle godine. Naime, od mjeseca rujna slavimo u crkvi Jesu Hjerter sv. misu na hrvatskom jeziku dvaput mjesečno (dosad je bilo jednom) nakon čega se redovito sastajemo u dvorani uz »iće i piće«. (Kad dođe još jedan fratar iz Hrvatske, bit će misa na hrvatskom svake nedjelje J, a što li će tek biti kad dođu dva J ? J)... U mjesecu listopadu smo imali i izbore, na kojima smo izabrali zbor suradnika tj. sedmero ljudi koji će uže surađivati sa svojim dušobrižnikom fra Tomislavom, a ujedno smo otvorili i facebook stranicu pod nazivom »Hrvatska katolička zajednica u Kopenhagenu« – dopušteno je svakako lajkati J. U ova tri mjeseca smo mi fratri bili malo više razdvojeni, budući da je fra Stephen bio tri mjeseca na tečaju za misionare u Bruxellesu, fra Tomaž gotovo tri tjedna na Grenlandu, a ja dva tjedna na drugom dijelu godišnjeg odmora... Krajem studenog smo se opet radosno združili i nastavljamo ujedinjenim snagama i dalje živjeti Bogu na slavu i u iskrenoj želji da doprinesemo boljitku duhovnog/kršćanskog života u ovim prostorima... Sjećamo vas se redovito u našim svakodnevnim molitvama, a ujedno se i mi preporučujemo u vaše molitve... Toliko za sada iz Danske...

naše redovništvo

ODRŽANA 51. SKUPŠTINA HRK

U Franjevačkom samostanu u Dubravi u srijedu 16. listopada i četvrtak, 17. listopada održana je 51. plenarna skupština Hrvatske redovničke konferencije, na kojoj je pedesetak redovničkih poglavara i poglavara tijekom dva dana promišljalo o temi »Kršteni i poslani: Kristova Crkva u misiji u svijetu« i nekim drugim temama i prijedlozima. Djelomice se Skupštini pridružio i mons. Giorgio Lingua, apostolski nuncij u Hrvatskoj. Srdačno pozdravivši sve prisutne, Nuncij je naglasio zadovoljstvo što je bio u mogućnosti odazvati se pozivu HRK da predslavi euharistiju u okviru Skupštine. Obećao je molitvom pratiti redovničke zajednice. Nunciju su zatim poglavarice i poglavari redovničkih zajednica kratko predstavili iz kojih zajednica dolaze. U ime naše Provincije skupštini je kao Provincijalov delegat sudjelovao fra Ljudevit Maračić, tajnik Provincije, a slovenski minoritski provincijal, fra Igor Salmić, zastupao je Kores (Konferenca redovničkih skupnosti), slovensku redovničku konferenciju. – Donosimo zaključke i prijedloge koje je dostavilo Tajništvo HKR, na čelu s novom tajnicom s. dr. Kristom Mijatović, iz Družbe ss. Svetoga Križa.

ZAKLJUČCI 51. SKUPŠTINE HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE (Zagreb, 16.-17. listopada 2019.)

Tema: *Kršteni i poslani – Kristova Crkva
u misiji u svijetu*

- a) Financijska podrška misijskim projektima (*jednoglasno usvojeno*)
HRK će trajno financijski podržavati misijsku djelatnost svojih članica-redovničkih zajednica u iznosu od 10% od ukupnog primanja iz državnog proračuna. Svake godine podržat će se

neke druge zajednice (4 zajednice po godini) koje trebaju HRK informirati o utrošku primljene donacije. Ove godine financijski će biti podržana četiri misijska projekta predstavljena na Skupštini (Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga – Salomonski otoci; Kćeri Božje ljubavi – Uganda; Školske sestre franjevke Krista Kralja – DR Kongo; Franjevci kapucini – Bolivija).

- b) Škola trajne formacije (*jednoglasno usvojeno*)
HRK će u ljeto 2020. godine pokrenuti Školu trajne formacije (za odgojitelje, poglavar(ic)e, animatore za duhovna zvanja). Škola će se odvijati u 'neovisnim' semestrima (svaki semestar kao zaokružena cjelina) tijekom ljetnih mjeseci u trajanju od 3 do 4 tjedna. Predavače će financirati HRK, a smještaj i putovanje financirat će svaka zajednica za svoje članove-polaznike Škole. Polaznici mogu biti iz Hrvatske, ali i iz susjednih zemalja.
- c) Smjernice HRK za zaštitu maloljetnika i ranjivih skupina
HRK očekuje da Smjernice HRK za zaštitu maloljetnika i ranjivih skupina budu dovršene do kraja studenoga 2019. godine.
- d) Formativni seminar iz područja ekonomije
HRK moli zajednice da budu slobodne na Tajništvo HRK uputiti upite, prijedloge ili teme povezane s ekonomskim pitanjima kako bi se o istomu moglo informirati i educirati poglavare/ekonome na Formativnim seminarima iz područja ekonomije. HRK se obvezuje da će u najkraćem mogućem roku izvidjeti situaciju s pravnog aspekta glede aktualnog pitanja vlasništva ustanova čiji je vlasnik redovnička zajednica.
- e) Medijsko sudjelovanje redovništva na HKR-u i HKM-u
HRK očekuje da će se sve zajednice predviđene za gostovanje u ovogodišnjem ciklusu radio-emisija, rado odazvati pozivu na sudjelovanje. U slučaju opravdane nemogućnosti sudjelovanja, mole se zajednice da o tomu informiraju Tajništvo HRK do 31. listopada 2019. godine.

- f) E-Caritas
HRK zasad neće ući u projekt E-Caritas, ali će se potruditi kontinuirano i sustavno prikupljati podatke o socijalno-karitativnom djelovanju svojih članica. U Tajništvu HRK ćemo nastojati pripremiti formular, koji bi nam olakšao prikupljanje podataka, na razini Konferencije. Ukoliko neka Zajednica želi, može sama tražiti mogućnost korištenja platforme E-Caritas a za djelokrug svog apostolata.
- g) Vjerski turizam
HRK očekuje da Odbor za pastoral turista pri HBK uputi pismeni dopis na HRK s pozivom da HRK imenuje svog jednog ili dva predstavnika da budu članovi spomenutog Odbora HBK.
- h) Izvješća o radu HRK i njezinih *Povjerenstava (jednoglasno usvojeno)*
- i) *Pravilnik o radu Povjerenstava (uz predložene izmjene, jednoglasno usvojen)*
- j) Prijedlozi tema za Redovničke dane: apostolska pobudnica *Christus vivit*; Zavjeti; Odgoj redovnika za odgovorno korištenje medija (i za rad u medijima); Zdrav način života (pojava *burn-out*, fizičko i psihičko zdravlje); Kvaliteta trajne formacije
- k) Prijedlozi tema za Konferenciju za novinare povodom Dana posvećenog života: Mladi i razlučivanje poziva ili Pastoral mladih općenito (aktualno zbog Susreta hrvatske katoličke mladeži u Zagrebu 2020.); Sakramenti, Nedjelja Božje Riječi
- l) Teme susreta između HBK i HRK
► Susret Viših redovničkih poglavara i poglavarica s biskupima HBK je predviđen za 8. lipnja 2020. godine (poglavari u 10.00 sati, poglavarice u 16.00 sati). Pozivaju se redovničke zajednice da prijedloge za teme susreta pošalju na Tajništvo HRK.
- m) Upit Vijeća Franjevačkih zajednica
► Zaključeno je da Vijeće HRK uđe u postupak revidiranja ugovora s VFZ, budući da se prethodni ugovor odnosi na zgradu u Deželićevoj (bivše sjedište HRK).
- n) Raspodjela financijskih sredstava (*jednoglasno usvojeno*)

► Najprije će se isplatiti sredstva za misijske projekte, a ostatak će se isplatiti (u prosincu) redovničkim zajednicama-članicama HRK sukladno njihovim statističkim podacima.

o) Termin sljedećeg zasjedanja Skupštine

► Na samoj Skupštini nije definiran datum sljedećeg zasjedanja Skupštine, ali prema dugogodišnjoj praksi, Skupština se održava srijedom i četvrtkom trećeg tjedna u listopadu, a to je za sljedeću godinu 14. – 15. listopada 2020.

OSMI TEČAJ O SOCIJALNOM NAUKU CRKVE

U Zagrebu je., u samostanu franjevac konventualaca na Svetom Duhu, u Dvorani sv. Franje, 30. studenog 2019. u organizaciji Nacionalnog vijeća Franjevačkoga svjetovnog reda, održan osmi tečaj o socijalnom nauku Crkve i svjedočenju svjetovnih franjevac u društvu. Tema tečaja bila je »Projekt CRO Laudato si«, kojeg će tijekom sljedeće godine provoditi Hrvatsko katoličko sveučilište u suradnji s nacionalnim bratstvima Franjevačkoga svjetovnog reda i Franjevačke mladeži, na temelju odluke Nacionalnog vijeća OFS-a u rujnu. Projekt je predstavljen na Nacionalnom kapitulu u listopadu. Sudjelovalo je više od četrdeset zainteresiranih članova OFS-a i Frame iz raznih krajeva Hrvatske.

Skup je počeo euharistijskim slavljem u kape-li Duha Svetoga kojem je predsjedao fra Vladimir Vidović, OFMConv, nacionalni duhovni asistent OFS-a. Na početku radnog dijela nazočne je pozdravila nova nacionalna ministrica OFS-a sestra Anđa Slunjski, a nakon nje i fra Vladimir Vidović, u ime samostanske zajednice.

Uvodni duhovni nagovor o temi »Odnos sv. Franje prema svemu stvorenom« održao je također fra Vladimir Vidović. Taj odnos, naglasio je među ostalim, treba gledati u cjelini duhovnog iskustva sv. Franje, zajedno s njegovim siromaštvom, poniznošću, poslušnošću Bogu, promicanjem zajedništva i bratstva, služenjem i mirotvorstvom.

Daljnji rad koordinirao je dr. sc. Zoran Turza, docent s katedre za teologiju Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, voditelj Projekta CRO Laudato si. On je predstavio dr. sc. Dinka Puntarića, redovitog profesora s istog sveučilišta, stručnjaka s područja biomedicinskih znanosti, koji je održao predavanje »Ekološki problemi – stanje stvari«. U predavanju je sa svog stručnog stajališta objasnio negativni utjecaj niza pojava i činjenica na cjelinu stvorenog svijeta i zdravlje ljudi (npr. pesticidi, onečišćenje atmosfere, ozonske rupe, staklenički plinovi, GMO– hrana, korištenje plastike u svakodnevnici).

Sljedeće predavanje, o temi »Vizija novog stila života pape Franje«, održao je dr. sc. Zoran Turza oslanjajući se na prvi dio šestog poglavlja enciklike *Laudato si* pod naslovom »Težiti novom stilu života«. Projekt CRO Laudato si nadahnjuje se posebno na tom dijelu enciklike. Još je papa Benedikt XVI. naučavao da »je kupovanje ekonomski, ali prije svega moralni čin« te da se danas »tema uništavanja okoliša tiče ponašanja svakoga od nas«. Dugoročno gledano radi se o odgoju za drugačije ponašanje i navike: »odgoj za odgovornost prema okolišu može potaknuti načine ponašanja koji izravno i bitno utječu na brigu za okoliš« (br. 211). Zatim je objasnio tri načela na temelju kojih će se provoditi spomenuti projekt: načelo utemeljenosti u nauku Učiteljstva Katoličke Crkve, načelo povezanosti ekološke krize s moralnom krizom čovjeka, načelo da briga za okoliš podrazumijeva brigu za dostojanstvo svake ljudske osobe. Prijepodnevni rad završen je razgovorom s predavačima.

U poslijepodnevnom radu održan je okrugli stol o temi »Aktivnosti u projektu CRO Laudato si« na kojem su sudjelovali dr. sc. Zoran Turza, mr. sc. Dalibor Čavić s Odjela za sestrinstvo Hrvatskog katoličkog sveučilišta, dr. sc. Miriam Mary Brgles s Odjela za sociologiju istog sveučilišta i studenti s tog odjela. Projekt se sastoji od dva dijela: znanstvenog istraživanja i provođenja projektnih aktivnosti. Magistar Čavić je objasnio da će glavna projektna platforma biti stranica Facebooka koja će se aktivirati 10. prosinca, kada projekt počinje. Na njoj će biti sve obavijesti i upute o provođenju projekta. Osim putem stranice Facebooka upute će se moći dobiti i internetskom poštom. U nastavku su studenti s Odjela za sociologiju predstavili šest

projektnih aktivnosti: poštivanje neradne nedjelje (od 12. prosinca 2019. do kraja siječnja 2020.), štednja energije za grijanje kućanstava (veljača), izbjegavanje bacanja hrane (ožujak), štednja vode (travanj), štednja električne energije (svibanj) i izbjegavanje uporabe plastike (lipanj). Zatim je dr. Brgles predstavila *znanstveno istraživanje* (od 15. siječnja do 31. ožujka) koje će među ispitanicima istražiti poznavanje ekoloških problema, enciklike *Laudato si* te stavove o spremnosti na promjene navikâ kojima se može pomoći u očuvanju okoliša. Polazište istraživanja je treći dio trećega poglavlja enciklike, pod naslovom »Krizi i posljedice suvremenog antropocentrizma«. Anketa će biti dostupna online, ali će se moći ispuniti i tehnikom »papir-olovka« uz pomoć suradnikâ-anketarâ.

Dr. Turza, voditelj projekta, naglasio je da svi suradnici u promicanju i provođenju projekta moraju biti povezani s projektnim timom. Uskoro će se svim mjesnim bratstvima OFS-a, odnosno Franjevačke mladeži, poslati dopis nacionalne ministre s pozivom na sudjelovanje u projektu i s prilogom – pismom dr. Turze, voditelja projekta, u kojem će biti osnovne informacije o projektu i upute za sudjelovanje u njemu. Predstavnici projektnog tima planiraju pohoditi sva područna bratstva OFS-a i Frame i predstaviti projekt. Mjesni ministri OFS-a i mjesni predsjednici Frame imat će posebnu odgovornost u procesu ostvarivanja projekta.

Zahvalivši predavačima i sudionicima, nacionalna ministrica Anđa Slunjski je na kraju ponovno pozvala sve sudionike tečaja da se uključe u promicanje i provođenje projekta.

fra Zvonimir Brusač, TOR

naši mladi

POČETAK NOVICIJATA

Nakon što su tijekom ljeta naši kandidati za novicijat, Erik Matejak i Mateo Vujčić, u Rimu završili prethodni tečaj talijanskog jezika, na blagdan Uzvišenja svetoga Križa, 14. rujna o. g., obavljeno je redovničko oblačenje mladih franjevaca konventualaca u Asizu. Hrvatska provincija svetoga Jeronima povjerila je tako novicijatu u Asiz na godinu kušnje dvojicu svojih odgajanika. Obred oblačenja, kao i molitvu prve Večernje, predvodio je kustos Bazilike sv. Franje fra Mauro Gambetti. Naše novake, fra Matea Vujčića i fra Erika Matejaka, pratili su pri oblačenju fra Stjepan Brčina, odgojitelj bogoslova u Zagrebu, i fra Željko Klarić. Također su bila prisutna i dvojica naših postulanta, pristiglih iz Padove (Ante i Bruno), gdje su se nalazili na tečaju talijanskog jezika. Fra Mauro Gambetti izrekao je kratku homiliju koju je temeljio na kratkom čitanju iz molitve prve Večernje. Poručio je novacima da uznapreduju u svemu dajući tako hvalu Bogu i poželio im da svijetle kao uljanice u tami. Neka dobri Bog blagoslovi njihov put novicijata.

NOVI POSTULANTI

U nedjelju, 28. srpnja o. g. o. Provincijal je u postulaturu primio kandidata Franka Gečevića iz Zagreba, trenutnog studenta treće godine polonistike i španjolskog jezika u Zagrebu. Franko je rođen 16. listopada 1995., a stanovao je u zagrebačkom naselju Španskom. Naš Red upoznao je pred nekoliko godina, posebno preko Vojske Bezgrešne i Spisa sv. Maksimilijana Kolbea, čiju je domovinu Poljsku zavolio i više puta posjetio. Službenu molbu za postulaturu o. Provincijalu predao je i Sandi Aščić, rođen 23. rujna 1998. u Livnu, podrijetlom iz Jajca. Srednju ekonomsku školu završio je u Mostaru (2017.), a uz srednjoškolsku naobrazbu po-

stigao je C i B licencu za profesionalnoga teniskog trenera u Milanu i Beogradu. Živeći posljednjih godina u Zagrebu, aktivnije se uključio u župu sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu (ministrant, grupa mladih), gdje je preko Dana otvorenih vrata i bolje upoznao našu zajednicu. – Na blagdan svetoga Franje Asiškog samostanskoj zajednici franjevaca konventualaca u Cresu priključila su se spomenuta dvojica novih postulanata, Sandi Aščić i Franko Gečević, i tako službeno započela svoju redovničku formaciju. Za njih je dvojicu postulatura započela molitvom Šestoga časa u samostanskoj kapelici te obredom primanja u postulaturu, koji je predslavio provincijal fra Josip Blažević. Samom obredu prisustvovali su također magistar postulanata u Cresu, fra Josip Petonjić, duhovnik postulanata vlč. Denis Žuškin, magistar klerika u Zagrebu i promicatelj duhovnih zvanja, fra Stjepan Brčina i gvardijan samostana svetoga Frane, fra Vitomir Glavaš. – U znak prihvatanja toga formativnog puta, od zajednice novi postulanti dobili su Bibliju – Riječ Božju i franjevački znak Tau, kao znak milosrđa i pokorničkog života obnovljenog u Kristu, znak neizrecive ljubavi Isusa Krista koji je bio raspet za nas. – Naši postulanti druge godine (Ante Koudela i Bruno Zebić) pod vodstvom magistra klerika, fra Stjepana Brčine, borave i studiraju teologiju u Zagrebu

TREĆA SJEDNICA KOMISIJE ZA ODGOJ

Treća sjednica za odgoj i izobrazbu braće održana je 16. rujna 2019. godine. Na sjednici su bili nazočni: fra Josip Blažević, predsjednik komisije, fra Stjepan Brčina, magister klerika, fra Josip Petonjić, magister postulanata, fra Ivan Bradarić, član komisije. Na početku same sjednice, fra Josip Blažević je pozdravio i izrekao riječi dobrodošlice novom članu Komisije fra Miljenku Hontiću. Na susretu se razgovaralo o mnogim temama, kao što su promicanje duhovnih zvanja i rad Centra Placi-

da Cortesea u Cresu. Članovi komisije su upoznati i sa životom i radom naših odgojnih ustanova i sa svakim kandidatom osobno. Bilo je govora i o nadolazećoj akademskoj godini koja je pred nama. Sam susret je bio konstruktivan i plodonosan. (Usput spominjemo da je ovih dana Hrvatska redovnička konferencija imenovala fra Stjepana Brčinu članom svojeg povjerenstva za početnu formaciju.)

NOVI ĐAKON: FRA ANTUN RADOVANIĆ

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u nedjelju 29. rujna predvodio je u zagrebačkoj katedrali, u zajedništvu s pomoćnim biskupima zagrebačkim mons. Ivanom Šaškom i mons. Mijom Gorskim, redovničkim provincijalima te više od osamdeset svećenika (bilo je i više naše subraće) pred okupljenim Božjim narodom, euharistijsko slavlje, u kojem je za đakone zaredio pet dijecezanskih i dvanaest redovničkih kandidata. Među ređenima bio je i naš subrat, fra Antun Radovanić. Proslava je potom za našega đakona, u prisutnosti njegove uže rodbine i prijatelja, samostanskog bratstva i više subraće iz raznih samostana, nastavljena u samostanskom blagovalištu, gdje su pri bratskom stolu razmijenjene čestitke, darovi i zdravice. Fra Antun od ponedjeljka u Zagrebu započinje đakonsku pastoralnu godinu, kao pripremu za prezbiterat, u lipnju iduće godine. O. Provincijal ga je kroz ovo razdoblje dodijelio samostanu i župi u Molvama, gdje će fra Antun imati prigode usavršavati pastoralnu praksu i produbiti svoj franjevačko-marijanski život.

HRVATSKO-SLOVENSKI SUSRET MLADIH

Dana 11., 12. i 13. listopada 2019. godine održan je susret bogoslova i postulanata Hrvatske provincije sv. Jeronima i Slovenske minoritske provincije sv. Jožefa, na čelu sa provincijskim ministrima, fra Josipom Blaževićem i fra Igorom Salmićem, kao i magistrima, fra Stjepanom Brčinom, fra Josipom Petonjićem i fra Slavkom Stermšekom.

Prvog dana susreta u Šibeniku ugostio ih je gvardijan šibenskog samostana i rektor nacionalnog svetišta sv. Nikole iz Šibenika, fra Ivan Bradarić, s ostalom subračom samostana, i tu su se uz srdačnu dobrodošlicu pobliže međusobno upoznali i tjelesno okrijepili. Nakon uvodnih pozdrava uslijedila je sv. misa, koju je predslavio fra Igor Salmić, u sklopu petog petka Velike devetnice pred blagdan svetog Nikole. – Drugi dan ovogodišnjega tradicionalnog susreta odgojitelja i odgajnika započeo je u Splitu, u samostanu sv. Frane, gdje su ih dočekali gvardijan samostana fra Martin Jaković, i ostala subraća. Bratsko druženje započelo je obilaskom i upoznavanjem bogate povijesti naše župe sv. Stjepana »pod borovima«, gdje je ujedno i fra Josip Blažević predslavio sv. misu, na kojoj su sudjelovali svi sudionici susreta i poneki župljani. Poslije svete mise uslijedio je bratski ručak i druženje, razgovor i smijeh, po čemu su se natjecali »na balote«. – Nakon toga su se uputili u Sinj, gdje su posjetili poznatu crkvu Čudotvorne Gospe Sinjske kao i Muzej Sinjske alke, i tu se upoznali s bogatom poviješću i ljepotom navedene tradicije. Poslije bogatog i prelijepog programa koji su im priuštila naša starija braća, vratili su se u splitski samostan sv. Frane, gdje su se odmorili i okrijepili te nastavili druženje. – Ovaj blagoslovljeni susret uvelike su obogatile poticajne homilije naših provincijala, kao i bratska druženja u kojima su se pobliže upoznali te razmijenili dosadašnja iskustva i tradicionalne košare prepune darova. Bogu dragome hvala i Majci Mariji na ovakvim duhovnim susretima/srećanjima naših provincija, gdje se međusobno otkrivaju ljepote različitosti, a ujedno i jedinstva u našem Gospodinu Isusu Kristu.

DANI OTVORENIH VRATA KLERIKATA

Dana 25., 26. i 27. listopada 2019. godine otvorena su vrata klerikata Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca za mladiće, srednjoškolce i studente koji razmišljaju o duhovnom pozivu ili se žele pobliže upoznati sa franjevačkim načinom života, kao i onih koji se bar na vikend žele povući u osamu s Gospodinom. Na samom susretu sudjelovalo je deset mladića iz raznih kra-

jeva Hrvatske, koji su zajedno s bogoslovima i postulanta bili pod duhovnim vodstvom odgojitelja fra Stjepana Brčine. Sam trodnevni program započeo je međusobnim upoznavanjem i »kavom« dobrodošlice, nakon čega ih je fra Franjo uveo u bogatu povijest franjevaštva i naše provincije. Potom su imali zajedničku sv. misu i klanjanje pred Presvetim, uz prigodnu meditaciju, koju je predvodio fra Stjepan, dok su večer dovršili bratskim druženjem i razgovorom. Subotnje jutro započeli su zajedničkom molitvom jutarnje i doručkom, nakon čega je uslijedilo svjedočanstvo duhovnog poziva postulanta Brune. Nakon kratke pauze uslijedila je sv. misa, koju je predslavio naš provincijal fra Josip Blažević, sa poticajnom homilijom o pozivu na svetost poput našega nebeskoga Oca, kako nas je Isus pozvao. Poslije sv. mise pošli su prema pučkoj kuhinji, gdje su ručali i posluživali naše korisnike dok im je jedan od pridošle braće zasvirao harmoniku kako bi razveselio i njih i korisnike. Subotnje poslijepodne započeli su molitvom srednjeg časa te obilaskom bogate baštine i svih aktivnosti našeg samostana na Sv. Duhu, koji je predvodioulant Ante. Po obilasku su izmolili Marijinu kronicu te imali razmatranje o odabiru životnog poziva, koje je predvodio fra Stjepan. Nakon večernje molitve i večere ostali su u bratskom druženju, razmjeni dojmova te pošli na spavanje. – Dan Gospodnji također je započeo molitvom i adoracijom, za koje vrijeme su dečki imali priliku osobno se porazgovarati sa fra Stjepanom o pitanjima koja ih zanimaju ili muče. U podne je uz svečanu asistenciju fra Stjepan predslavio sv. misu u velikoj crkvi, nakon koje su ručali i polako se razišli u miru. Uistinu prekrasan vikend koji je proveden s divnim dečkima u molitvi, razgovoru, pjesmi i druženju. Bilo je lijepo s njima razgovarati o Gospodinu, o duhovnom pozivu, učiti jedni od drugih i razmjenjivati iskustva.

POSJET BRAĆI U FORMACIJI

Odmah po svršetku komemoracije fra Placidu u Cresu, fra Ljudevit Maračić, tajnik Provincije, prosljedio je tri dana susreta s dvojicom postulanta, Sandijem i Frankom, koji svoju prvu godinu

postulature provode u creskom samostanu, pod vodstvom magistra fra Josipa Petonjića. U nekoliko dana susreta, od nedjelje 3. studenoga podvečer, do srijede u podne, najviše je vremena posvećeno upoznavanju prošlosti naše Provincije, za što su postulanti pokazali zaista veliko zanimanje, pa je najavljeno da će se još jednom susret takve vrste održati u proljeće, vjerojatno nakon proljetnog turnusa duhovnih vježbi u Cresu. Dakako, u program prve godine predviđeno je »gostovanje« još neke braće, koja će – uz redoviti program njihova magistra – s raznih vidika pomoći postulanta upoznavanje života, djelovanja, duhovnosti, prošlosti ali i sadašnjosti našeg Reda i Provincije. – Gotovo u isto vrijeme, za svojega posjeta Italiji, o. Provincijal se u Asizu susreo i s dvojicom ovogodišnjih novaka, fra Mateom i fra Erikom, ohrabrio ih i potaknuo na daljnji rast u duhovnom pozivu i franjevačkom izboru zvanja.

DUHOVNA OBNOVA MLADIH U ZAGREBU

U zagrebačkoj župi sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu, od petka do nedjelje, od 15. do 17. studenoga, u organizaciji Centra za duhovna zvanja i župe sv. Antuna Padovanskoga priređena je i održana velika Duhovna obnova za mlade, uz sudjelovanje preko stotinu mladih iz raznih krajeva zemlje, ponajvećma iz Zagreba. U pripremi i realizaciji ovoga zahtjevnog projekta zauzeto su sudjelovali fra Stjepan Brčina, provincijski promicatelj za zvanja i pastoral mladih, fra Ivan Marija Lotar, župski vikar u Zagrebu, neki naši odgajanci iz Zagreba i Cresa. Programski okvir ove duhovne obnove činio je tzv. tečaj »Filip«, koji je privukao i zainteresirao zaista lijep broj mladih. Iz prethodnih takvih susreta Provincija je dobila i neka duhovna zvanja, pa se treba nadati da će ovogodišnja obnova i u tom smjeru donijeti dobre plodove.

DUHOVNE VJEŽBE U VINKOVcima

Ovogodišnje duhovne vježbe naših odgajani-
ka, u trajanju od tri dana, održane su u samostanu
sv. Antuna u Vinkovcima, od petka, 22. do nedje-
lje, 24. studenoga ove godine. Sudjelovala su dva
klerika bogoslova i dva postulanta druge godine
iz Zagreba, kojima su se priključili i postulanti
prve godine iz Cresa. Duhovne vježbe vodili su i
animirali njihovi odgojitelji, fra Stjepan Brčina iz
Zagreba i fra Josip Petonjić iz Cresa, zajedno s do-
maćim gvardijanom, fra Miljenkom Hontićem. –
»Kroz tri dana zajedno smo promišljali o smislu
redovničkih zavjeta. Na samom početku fra Josip
je istaknuo kako su svi Isusovi učenici po krštenju
pozvani na savršenstvo i svetost života. Bog govori
kroz srce, a njegov glas pronalazi se u unutar-
njem miru koji daje radost. Za tu radost koju daje jedi-
no Bog potrebno se boriti kako bismo čitavo svoje
biće mogli staviti na raspolaganje Bogu i čovjeku.
Svaki od zavjeta ima svoje utemeljenje u Isusu Kri-
stu, u njegovu životu i djelovanju. Ako želimo biti
pravi redovnici, istaknuo je fra Miljenko Hontić,

zavjet siromaštva nam je neophodan, svaki ga re-
dovnik mora prihvatiti. Siromaštvo mora biti pri-
mjer solidariziranja redovnika s velikom većinom
ljudi koji živi u neimaštini. Kako bismo prihvatili
siromaštvo kojemu je u srži darivanje i dijeljenje
svega što imamo s drugima, mi dopuštamo da nas
Bog vodi.« – Drugoga dana boravka u Vinkovcima
pohodili su Memorijalni centar i groblje žrtava iz
Domovinskog rata u Vukovaru, te posjetili Muzej
vučedolske kulture, u kojemu su kroz stručno vod-
stvo djelatnika upoznati s dosezima vučedolske
kulture i vrijednosti Muzeja. – Boravak u Vinkov-
cima iskorišten je i za promociju duhovnih zvanja.
Tom prigodom u nedjelju su odgajanci animirali
dvije svete mise: onu u crkvi sv. Antuna Padovan-
skog (mala crkva) i u crkvi Bezgrešnog Srca Ma-
rijina u Novom Selu, na kraju koje su postulanti
Bruno i Sandi opisali svjedočanstvo svoga poziva.
U tu svrhu odgajanci su dijelili časopis »Vox Mi-
norum« po kojem će ih vjernici Vinkovaca moći
bolje upoznati. (Novi broj upravo je u pripremi i
morao bi se pojaviti do Božića.) – Na kraju svi žele
zahvaliti braći iz naša dva samostana koja su nese-
bično i velikodušno pokazala otvoreno srce i veli-
kodušnost u dobrodošlici počastivši mlade speci-
jalitetima slavonskoga kraja.«

kultura i izdavaštvo

POSTAVLJEN KIP SV. NIKOLE U ŠIBENIKU

U Hrvatskom nacionalnom svetištu sv. Nikole
u Šibeniku u petak 6. rujna postavljen je kip naše-
ga prvoga hrvatskoga kanoniziranog sveca. Kip je
u kamenu isklesao akademski kipar g. Veno Jerko-
vić iz Kaštela Kambelovca, a postavljen je u nišu
postojeće kompozicije kamenog spomenika što je
naslonjen na pročelje crkve, a nedavno je obnov-
ljen sredstvima Ministarstva kulture. Kip je bla-
goslovljen u petak 13. rujna nakon večernje svete
mise prvog petka Velike devetnice pripreve pred
svečev blagdan. Svetu misu i blagoslov predslavio
je naš provincijski ministar fra Josip Blažević.

PREDSTAVLJENO V. IZDANJE »VJEČNOG ZALJUBLJENIKA«

Na blagdan sv. Franje Asiškoga, 4. listopada, u
Zagrebu je predstavljeno peto izdanje knjige Vječ-
ni zaljubljenik, autora Yvesa Ivonidesa. U pred-
stavljanju knjige sudjelovali su fra Ljudevit Mara-
čić, počasni Predsjednik Uredničkog vijeća Verita-
sa, koji se osvrnuo na samog autora, fra Vladimir
Vidović, sadašnji glavni urednik i izdavač djela,
koji je govorio o raznim izdanjima ove zapažene
knjige, kao i o drugim autorovim knjigama, te Ivan
Čulinović, predstavnik zagrebačke FRAME, koji je

govorio iz perspektive mladih. Predstavljanje je vodila Marija Vučetić, koja je čitala i odlomke iz knjige, a u glazbenom dijelu programa nastupio je Ansambl »Kolbe«.

Urednik fra Vladimir Vidović u svojem dijelu predstavljanja osvrnuo se i na važnije podatke života autora ove objavljene knjige: Autor knjige je Yves Ivonides (o. Ivon Ćuk), hrvatski franjevac konventualac, rođen je 1923. g. u Muću Gornjem. On je 19. travnja 1962. godine pokrenuo prvi vjerski tiskani časopis nakon Drugoga svjetskog rata, pod imenom »Glasnik sv. Antuna Padovanskoga«, kasnije »Veritas – Revija sv. Antuna Padovanskoga«, i uređivao ga kroz jedanaest godina. O. Ivon Ćuk umro je u Zagrebu 1. siječnja 1983. Nakon njegove smrti posthumno su izdane dvije knjige: Taj divni čovjek Isus – članci o Isusu Kristu (Zagreb, 1984.) i Svetac bijelih ljljana – kratki životopis sv. Antuna (Zagreb, 1985.).

IZLOŽBA »HRVATSKI SVECI I BLAŽENICI« U ŠIBENIKU

Izložba »Hrvatski sveci i blaženici u našem narodu«, autora Ivice i Kristine Mareković, otvorena je u utorak 5. studenoga u galeriji »Sveti Nikola Tavelić«, koja se nalazi u sklopu interpretacijskog centra katedrale Sv. Jakova »Civitas sacra« u Šibeniku. Program otvaranja vodila je predsjednica »Udruga za promicanje znamenitih Križevčana dr. Stjepan Kranjčić« Tanja Baran. O izložbi su govorili likovni kritičar Stanko Špoljarić, rektor Nacionalnog svetišta sv. Josipa u Karlovcu, mons. Antun Sente, ml., rektor Nacionalnog svetišta svetog Nikole fra Ivan Bradarić i sam autor. Organizaciju izložbe od ove je godine preuzelo Nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu, a suorganizatori Udruga dr. Stjepan Kranjčić i Galerija Laudato, kazao je mons. Sente. Istaknuo je kako se izložbom želi potaknuti bolje i štovanje hrvatskih Božjih ugodnika. Izložbu je otvorio biskup Rogić. Naglasio je kako će svima koji pogledaju izložbu likovi prikazanih Božjih ugodnika biti bliži, te kako će izložena djela sve potaknuti na pobožnost prema hrvatskim duhovnim velikanima.

OBJAVLJENA KNJIGA O PRAZNOVJERJU

U izdanju Veritasa i u sunakladništvu Provincijskog centra »Hrvatski Areopag«, njegov voditelj i naš provincijski ministar, fra Josip Blažević, objavio je u studenom svoju novu knjigu pod naslovom »Praznovjerje – kako djeluju stvari koje ne djeluju?« (Zagreb, 2019, na 216 stranica). Svrha ove knjige, kako i piše na njezinoj poledini, jest »predstaviti fenomen i rasprostranjenost praznovjerja, mehanizam njegova djelovanja, te pridonijeti (pr)očišćenju vlastite vjere i prijanjanju uz živu osobu Isusa Krista, jedini izvor čovjekove istinske sreće, vremenite i vječne«. Ova zanimljiva knjiga obrađuje sedamdesetak praznovjernih praksa i učenja, a posebnu vrijednost predstavlja opširni kritički osvrt koji pomaže vjerniku zauzeti ispravan stav pred ovom raširenom pojavom. Uz brojna autorova djela iz ove biblioteke (ovo je njezin deveti svezak!), uz veća zapažena djela, uglavnom zbornike stručnih i znanstvenih skupova, podsjećamo na manja, priručna izdanja, koja su posebno privukla pažnju čitateljske javnosti: Reiki, Halloween, Horoskop, Sciјentologija..., a koja su potvrdila opravdanost osnivanja i podržavanja ove istražiteljske i informativne djelatnosti provincijskog centra »Areopag«. Kako o ovom djelu i ističe recenzentica dr. sc. Gordana Buljan Flander, ono može pomoći, bez upadanja u domenu okultnog, da se bolje upoznaju teme »koje oživljavaju u čitatelju dok u dahu guta stranice ovog teksta i obogaćuje vlastiti duh sebe kao dječje znatiželjnog bića – vjernika, znanstvenika, nijedno ili oboje«. – Knjiga »Praznovjerje« u utorak, 12. studenoga o. g. predstavljena je detaljno na Hrvatskome katoličkom radiju u emisiji »Aktualno«, u kojoj su sudjelovali autor, fra Josip Blažević, i glavni urednik »Veritasa«, fra Vladimir Vidović. A zagrebački dnevnik »Večernji list« u svojem nedjeljnom broju, 17. studenoga o. g., Darka Pavičića objavio je na četiri pune stranice prikaz o knjizi »Praznovjerje«.

»VERITAS« NA INTERLIBERU

Kao i prethodnih godina, »Veritas« je – uz još neke vjerske izdavače (»Kršćanska sadašnjost«, »Verbum«, »Glas Koncila« i »Salesiana«) – sudjelovao od utorka do nedjelje (12.-17. studenoga ove godine) na Interliberu, održanom poput dosadašnjih na Zagrebačkome velesajmu, Paviljon 6. Iz brojne ponude našeg izdavača posebnu pažnju je privukla knjiga »Praznovjerje« fra Josipa Blaževića, koja je, prema izjavi Katarine Varenice, urednice Redakcije za kulturu Hrvatskoga katoličkog radija, uvrštena u pet najtraženijih i najzapaženijih izdanja katoličkih nakladnika. Na Interliberu, dakako, ponuđena su i brojna druga izdanja našeg nakladnika »Veritasa«.

POSJET UREDNIŠTVU »VERITASA«

Studenti treće godine Preddiplomskog studija sociologije i studenti druge godine Preddiplomskog studija komunikologije u okviru predmeta Uvod u sociologiju medija i Teorije medija, pod vodstvom dr. sc. Miriam Mary Brgles, posjetili su 18. studenoga Dom svetoga Antuna, u kojemu se nalazi uredništvo »Veritasa«, najstarijega katoličkog mjesečnika. Rad mjesečnika studentima je predstavio glavni urednik, fra Vladimir Vidović. Fra Vladimir je istaknuo nekoliko poslanja »Veritasa«: evangelizacijsko, kojim se prenosi »svjetlo istine«, karitativno, koje se ostvaruje radom pučke kuhinje i studentskoga doma, nakladništvo te produkcije mjuzikla u suradnji s Ansamblom »Kolbe« i organizacija Festivala kršćanskoga kazališta. Nakon fra Vladimira, »svjedok vremena«, fra Ljudevit Maračić, dugogodišnji urednik »Veritasa«, sadašnji počasni predsjednik Uredničkoga vijeća i bivši provincijal Hrvatske Provincije sv. Jeronima Franjevača konventualaca, izložio je studentima detalje vezane uz početke djelovanja časopisa, koji je pod imenom »Glasnik sv. Antuna Padovanskoga« prvi put izašao u travnju 1962. godine, te istaknuo zauzetost u djelovanju prvoga urednika, fra Ivona Čuka. Fra Ljudevit je dao uvid u kontekst

onoga vremena, »kada se vjeronauk održavao u sakristijama« i kada su katolički časopisi smjeli objavljivati teme vezane samo uz vjeru, pa je on, kao mladi suradnik »Veritasa« slušajući Vatikanski radio, zapisivao informacije, koje su potom objavljivali u »Veritasu«. Govoreći o zabrani časopisa, koja se dogodila 1967. godine, kao i kaznama koje su uslijedile za urednika fra Ivona Čuka te načini- ma cenzure i zapljene časopisa, fra Ljudevit je istaknuo i visoke naklade časopisa, od kojih je rekordna bila 42.000 primjeraka godine 1965. – Na kraju prvoga dijela posjeta, glumac Marko Dumančić, koji u ulozi sv. Antuna nastupa u mjuziklu Svetac svega svijeta (autora Nina Škrabe i Branka Barduna), izrekao je Glavaševićevu Priču o gradu. – Studenti su pregledali i arhivu starih brojeva »Veritasa« te posjetili Caritasovu pučku kuhinju, koja se, kao i studentski dom, također nalazi u Domu svetoga Antuna.

REDOVITA SJEDNICA UREDNIČKOG VIJEĆA »VERITASA«

U prostorijama »Veritasa« u utorak, 19. studenoga popodne, održana je redovita jesenska sjednica Uredničkoga vijeća »Veritasa«, na kojoj je najviše pažnje posvećeno osvrtima i zapažanjima uz proteklo razdoblje i planovima u idućoj godini. Čuli su se razni prijedlozi s obzirom na odabir tema i suradnika. Glavni urednik je izvijestio o kratkoročnom programu izdavačke djelatnosti u sljedećem razdoblju. Izraženo je zadovoljstvo sudjelovanjem na ovogodišnjem »Interliberu«, gdje je novoobjavljena knjiga »Praznovjerje« fra Josipa Blaževića izazivala veliko zanimanje i potaknula potražnju. Ansambl »Kolbe« uspješno nastavlja svoju seriju izvođenja mjuzikla Svetac svega svijeta. A kao kuriozitet može se spomenuti da su umjesto odlaska na zajedničku večeru članovi Uredničkoga vijeća zadržani u prostorijama Karitasa, gdje im je poslužen izbor domaće ponude koju naš Karitas namjerava nuditi u vlastitoj kućici na Zrinjevcu u sklopu ovogodišnjega »Zagrebačkog Adventa«, gdje se od ponuđivača traži naglasak na domaćoj gastronomiji.

BISTE DVOJICE KARDINALA U SVETIŠTU SV. ANTUNA

U nedjelju Krista Kralja svega stvorenja, 24. studenoga o. g., zagrebačka crkva sv. Antuna svečano je proslavila 35. obljetnicu posvete (1984.). Tom prigodom večernje euharistijsko slavlje predvodio je mons. Zvonimir Sekelj, u pratnji još nekih zagrebačkih kanonika (mons. Batelja, Hobljaj), koncelebraciju gvardijana, župnika u Zagrebu i još neke braće. Na kraju euharistijskog slavlja otkriveno su i blagoslovljene brončane biste dvojice zagrebačkih nadbiskupa, posebno zaslužnih za crkvu i župu sv. Antuna Padovanskoga u Zagrebu: kardinala bl. Alojzija Stepinca (85 godina kako je slavio prvu svetu misu na baš tada posvećenom oltaru) i kardinala sluge Božjega Franje Kuharića (35 godina kako je posvetio crkvu sv. Antuna). Poprsja su postavljena s desne strane glavnog ulaza u crkvu, a rad su akademskog kipara Vida Vučaka, dok su mramor za njihovo podnožje darovali zagrebački kanonici, zbog čega su i pozvani sudjelovati u ovoj slavlju. Na svečanosti prisustvovao je krašički župnik uz načelnika općine Krašića i njegova zamjenika, rodnom iz Pribića. O umjetničkom djelu govorio je likovni kritičar Milan Bešlić. Svi su oni potom zadržani na večeri u samostanskoj blagovaonici.

KARLIĆEVA HOMILETSKA TRILOGIJA

Ovih dana, u izdanju »Kršćanske sadašnjosti« iz Zagreba, pod naslovom »Osluškujući Božju riječ«, objavljen je i treći svezak Homilija za godinu, autora fra Ivana Karlića. Ovaj treći svezak sadrži liturgijsko-biblijske homilije za upravo započeti ciklus crkvene godine (A), pa je time kompletiran trogodišnji niz, započet 2017. ciklusom za godinu B, nakon čega je uslijedio drugi svezak, za godinu C, i tako je sada zaokružena ova homiletska trilogija. Svaki svezak sadrži homiliju za svaku godinu i veće blagdane. »Nastojao sam ovdje biti što je moguće konkretniji u promišljanju nad Božjom

riječi, jer smatram da cilj nedjeljnih propovijedi i homilija i jest nastojanje oko primjenjivanja Božje poruke u konkretnom življenju«, ističe autor u uvodu. Djelo je nastalo na temelju promišljanja i tumačenja Božje riječi na podnevnoj misi na zagrebačkome Svetom Duhu, a namijenjeno je i svećenicima, kao priprava, i običnim vjernicima, kao dopuna liturgijskih razmatranja pojedinih nedjelja i blagdana. Tim nizom fra Ivan je, koliko nam je poznato, uz fra Celestina Tomića i fra Anđelka Sesara, treći naš subrat koji je sustavno obradio cjelokupni ciklus homilija nedjeljnih i blagdanskim čitanja, na čemu mu valja zahvaliti i čestitati.

NOVI BROJ »APOSTOLA BEZGREŠNE«

Nacionalni centar »Vojske Bezgrešne«, pod uredništvom nacionalnog asistenta fra Zdravka Tube, objavio je ovih dana vrlo privlačan i zanimljiv novi broj »Apostola Bezgrešne«, lista članova »Vojske Bezgrešne«, ali i ostalih zainteresiranih čitatelja. Osim priloga vezanih uz ovu marijansku udruhu, valja istaknuti i neke druge srodne sadržaje, kao što su Provincijsko hodočašće u Svetu Zemlju, Marija Fest u Molvama, predstavljanje nacrta pastoralno-duhovnog centra »Oaza Bezgrešne« u Molvama, djelovanje ansambla »Kolbe«... List ima 42 stranice, izlazi dvaput godišnje, dijeli se besplatno (uz mogućnost davanja dobrovoljnog priloga) sa svrhom širenja pobožnosti Bezgrešnoj i upoznavanja udruge »Vojske Bezgrešne«, a za narudžbe valja se obratiti glavnom uredniku, fra Zdravku Tubi.

UKRATKO

- Fra Zlatko Vlahek u Rimu je 22. svibnja na Papinskome liturgijskom institutu sv. Anzelma maestralno obranio *Lectio Coram* na temu »L'evoluzione del concetto »fideliter« nella traduzione dei testi liturgici: da »Sacrosanctum Concilium a »Liturgiam Authenticam«. Kako javlja Tajništvo, fra Zlatko je time okončao drugu fazu za doktorat te sada ulazi u treću, završnu i posljednju.

• Fra Matej Milić diplomirao i službeno dobio Potvrdu o položenom diplomskom radu ocjenom »odličan«, na temu »Đakonat u Katoličkoj crkvi«, pod mentorstvom dr. s. Vinke Bešlić. Time je završio svoj dvogodišnji studij duhovnosti na Institutu za duhovnost.

• Učenici Nadbiskupske klasične gimnazije u Zagrebu osvojili su drugu i treću nagradu na prvom natječaju Ministarstva hrvatskih branitelja za najbolju priču iz Domovinskog rata koje je pozvalo srednjoškolce iz cijele zemlje da u umjetničkoj formi kratke priče ožive svoj doživljaj Domovinskoga rata. Nagrade su dodijeljene 4. kolovoza u Kninu, na središnjoj proslavi ovogodišnje »Oluje«. Treću nagradu (bilo je pet trećih nagrada) osvojio je ovogodišnji maturant Erik Matejak pričom »Tišina«. Na natječaj, koji je završen u svibnju ove godine, pristigle su 94 kratke priče iz mnogih srednjih škola Republike Hrvatske a nagrađeno je najboljih sedam kratkih priča.

• U Molvama je 12. listopada, u Galeriji Molvarškoga likovnog kruga, u organizaciji Župe Uznesenja Marijina i Molvarškoga likovnog kruga, otvoren *Šesti Salon vjerske fotografije*, na temu »Žena, majka i vjera«. Program je započet večernjom svetom misom u crkvi Marijina Uznesenja u Molvama, potom je uslijedilo otvorenje same izložbe, koja već ima lijepu tradiciju od šest godina, i koja potvrđuje usku povezanost vjerskog i umjetničkog života u Molvama, odnosno suradnju tamošnjih svećenika i umjetnika.

IZLOŽBA »JEDINSTVENOST U PROLAZU«

Izložba fotografija našega klerika iz Rumunjske provincije, fra Mariusza Andreija, otvorena je u četvrtak 24. listopada u 21 sat u dvorani »Antonio« u Župi sv. Antuna Padovanskog na Svetom Duhu u Zagrebu. Organizaciju izložbe omogućio je Centar za promicanje duhovnih zvanja franjevac konventualaca, a izložba je za posjetitelje bila otvorena do ponedjeljka 28. listopada. »Ukoliko je istinita tvrdnja da je ljepota u očima promatrača,

onda ovaj mladi umjetnik ima mnoštvo ljepote u svojim očima, dakle i u srcu. Precizan izričaj i jasno definirani detalji obilježja su svake ove fotografije, a samim time i ove izložbe. Zato i prvi dio njezinog naslova – »Jedinstvenost«, riječi su kojima je opisana izložba naziva »Jedinstvenost u prolazu, igra svjetla i sjene ulicama grada«, istaknuo je fra Ivan Marija Lotar u uvodnom predstavljanju izložbe. Ono što se pokušava izreći riječima, fra Marius Andrei izrekao je fotografijom. – Fra Mariusu, rodom iz Rumunjske, ovo je prva samostalna izložba. Svojim fotografijama privukao je pozornost mnogih. U prostorijama župe okupili su se ne samo župljani već i mnogi mladi, braća fratri te zaljubljenici u fotografiju, čime su pokazali koliko je ova izložba zapravo jedinstvena. Koliko je fra Marius svojim fotografijama dotaknuo srca i umove nazočnih dočarao je fra Ivan Marija Lotar u daljnjim riječima: »Fotografije su 'oboje-ne' ne-bojama; crnom i bijelom. I kao takve kao da su bezvremenske i svakome mogu pružiti iskustvo povratka u budućnost ili koraćanja prema prošlosti. Likovi na fotografijama su svi, ali i nitko. Ja i ti. Ona i on. Prolaznost u jedinstvenosti i jedinstvenost u prolazu.«

PREDSTAVLJEN ZBORNİK RADOVA U ŠIBENIKU

Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenoga skupa »Franjevački velikani« o sv. Nikoli, održanome u Šibeniku 20. i 21. listopada 2017., godine, pod naslovom »Sv. Nikola Tavelić mučenik – njegovo vrijeme i trajna poruka« predstavljen je u petak, 25. listopada u Nacionalnom svetištu sv. Nikole u Šibeniku, nakon večernje svete mise. Pozdravnu riječ uputio je šibenski biskup mons. Tomislav Rogić. Izrazio je zahvalnost za brzo objavljivanje zbornika te istaknuo važnost sv. Nikole za današnje vrijeme kako za Šibensku biskupiju tako i za hrvatski narod. Rektor nacionalnoga svetišta, fra Ivan Bradarić, koji je bio domaćin međunarodnoga znanstvenoga skupa o sv. Nikoli, predstavio je inicijative za oživljavanje štovanja sv. Nikole te posebno trogodišnju pripremu i samu proslavu

50. godišnjice od proglašenja svetim toga prvoga hrvatskoga sveca. – Suurednik zbornika fra Daniel Patafta, docent na Katedri za crkvenu povijest KBF-a u Zagrebu i voditelj organizacije ovoga međunarodnoga znanstvenog skupa, predstavio je radove prvog dijela zbornika, koji osvjetljaju prostor i vrijeme Svečeva života i djelovanja. Istaknuo je važnost proučavanja prostora i njegova djelovanja, posebno u perspektivi franjevačkoga Reda općenito u tome razdoblju, zatim povijesno-društvenoga stanja Hrvatske i Šibenika, djelovanja samih franjevaca u Šibeniku te stanja Kustodije Svete Zemlje u vrijeme sv. Nikole. – Drugi dio zbornika, koji govori o mučeništvu iz biblijske, teološke i franjevačke perspektive, predstavila je suurednica Zbornika Nedjeljka s. Valerija Kovač, docentica na Katedri dogmatske teologije KBF-a u Zagrebu. Zaključila je da je zbornik doprinos »ne samo sjećanju na likove iz slavne prošlosti kojima se kao narod ponosimo, nego potiče na živo sjećanje na jednoga našega franjevačkoga velikana koji nam je trajni uzor za nasljedovanje.« – Treći dio zbornika, čiji radovi produbljuju tijek beatifikacije i kasnije Nikoline kanonizacije iz različitih perspektiva, predstavio je fra Ivan Karlič, predstojnik Katedre dogmatske teologije KBF-a u Zagrebu te jedan od pokretača niza znanstvenih istraživanja »Franjevački velikani«. »Ovaj je Zbornik važan znanstveni doprinos istraživanju, poznavanju i predstavljanju lika i djela prvoga službeno kanoniziranoga hrvatskoga sveca Nikole Tavelića. Hrvatska katolička pobožnost po sebi vrlo bogata i lijepa pomalo je sklona zaboravu svojih likova, i zbog toga je ovaj zbornik uistinu dobrodošao, kako bi javnosti pružio na uvid razne okolnosti vezane za sv. Nikolu i tako obogatio cijelu našu zajednicu«, zaključio je prof. Karlič. – Na kraju je rektor fra Ivan Bradarić zahvalio svima koji su sudjelovali u organizaciji i provedbi znanstvenoga skupa te u pripremi objavljivanja ovoga zbornika radova. Objavio je da će 14. studenoga biti proglašena godina Sv. Nikole Tavelića za Šibensku biskupiju.

NOVA TURNEJA ANSAMBLA »KOLBE«

• Ansambl »Kolbe« otvorio je u Centru za kulturu u Čakovcu u nedjelju 29. rujna 2019. godine svoju novu kazališnu sezonu izvedbom hit-mjuzikla »Svetac svega svijeta«. Ovo je bila 37. izvedba mjuzikla, a na poziv župnika fra Tomislava Božićeka upriličena je u sklopu proslave 20. obljetnice osnutka župe sv. Antuna Padovanskoga u Čakovcu. Osobitost ove izvedbe bila je u tome što je bila dobrotvorna pa je sav prihod od prodanih ulaznica bio namijenjen misionarskom djelovanju u Peru.

• Potom je, u subotu 12. listopada, i u prepuenoj kazališno-koncertnoj Dvorani Ivane Brlić Mažuranić u Slavonskom Brodu Ansambl izveo ovaj svoj prepoznatljivi hit. Izvedba je organizirana u sklopu pripreme za proslavu 25. obljetnice osnutka Klasične gimnazije fra Marijana Lanosovića u Slavonskom Brodu. Domaćin i glavni inicijator dolaska ansambla »Kolbe« u Slavonski Brod bio je fra Klaudije Milohanović, ravnatelj gimnazije i gvardijan franjevačkog samostana. Brojna publika, među kojom su bile istaknute osobe iz društvenopolitičkog života Slavanskog Broda, predvođenih gradonačelnikom g. Mirkom Dusparom, potvrđuje koliko je ovaj mjuzikl popularan i aktualan.

• Ovo je bila 38. izvedba i 13. gostovanje Ansambla »Kolbe« s ovim mjuziklom. Sljedeće gostovanje je održano u Karlovcu, kada je Ansambl nastupio na susretu katoličke mladeži Grada Karlovca u Domu Hrvatske vojske Zrinski.

• Nakon više od pola godine ansambl »Kolbe« izveo je u subotu 9. studenoga mjuzikl Svetac svega svijeta u svojoj matičnoj dvorani sv. Franje na zagrebačkom Svetom Duhu. Bila je ovo jubilara četrdeseta izvedba mjuzikla, koji od svoje premijere privlači brojnu publiku kako u domovini tako i u inozemstvu. Ovu izvedbu obilježila je publika koja je došla iz Rijeke i Delnica pogledati mjuzikl.

• Ansambl »Kolbe«, veliki evangelizacijski projekt Hrvatske provincije svetog Jeronima franjevaca konventualaca, pokrenut prije osam godina, svjedoči kako je moguće strpljivim i ustrajnim radom ostvariti velike i značajne rezultate u svijetu kazališne umjetnosti. Svojim primjerom nadah-

njuje mnoge, a osobito mlade, koji oduševljeno i s ljubavlju stvaraju kreativne mjuzikle te unose nove vrijednosti u svijet kazališne umjetnost.

OBJAVLJENO

Zbornik radova: »Sv. Nikola Tavelić mučenik – njegovo vrijeme i trajna poruka« (KBF Zagreb, HFP sv. Ćirila i Metoda, PFK sv. Jeronima), Zagreb, 2019. U zborniku objavljeni radovi i neke naše braće:

- Ljudevit Anton Maračić: *Izvešća o mučeništvu sv. Nikole, a posebno ona iz šibenskog samostana svetog Frane* (213-224);
- Augustin Kordić: *Štovanje bl. Nikole Tavilića između Prvoga i Drugoga svjetskog rata, 1918.-1941.* (245-370);
- Ivan Karlić – Milan Gelo: *Teološka analiza govora Pavla VI. u prigodi proglašenja svetima Nikole Tavilića i drugova* (373-389)

Ivan Karlić: Temeljni kristološki naglasci u teologiji Ivana Duns Skota, u: Rudolf BARIŠIĆ – Marko JERKOVIĆ – Tamara TVRTKOVIĆ (ur.), *Utile cum dulci. Zbornik u čast Pavlu Knezoviću*, Hrvatski studiji, Zagreb, 2019., 301-316.

Josip Blažević: Misijsko i evangelizacijsko poslanje Crkve pred izazovom širenja joga na Zapadu, u: Elvis RAŽOV – Carmelo DOTOLO (ur.), *Misij-*

ska i evangelizacijsko poslanje Crkve u suvremenom multikulturalnom i multikonfesionalnom društvu. Zbornik radova međunarodnog znanstvenog simpozija održanog u Zadru 25. i 26. svibnja 2017. u organizaciji Sveučilišta u Zadru, Papinskog sveučilišta Urbaniane i Fakulteta misiologije Zadarske nadbiskupije, Sveučilište u Zadru, Zagreb, 2019., 291-307.

Augustin Kordić: *Fra Celestin Tomić*, kratak životopis fra Celestina, u privlačnoj formi, s mnoštvom podataka i pobuda za širenje poznanstva ovoga našega uglednog subrata, za kojega je Provincija i službeno pokrenula postupak za beatifikaciju. Knjižicu ima preko 40 stranica, a dostupna je svoj braći i samostanima, s nakanom da se besplatno dijeli i širi među vjernicima.

Ljudevit Maračić: *Creski Kolbe – fra Placido Cortese*, 208 str., II. izdanje, Samostan sv. Frane, Cres, 2019. U povodu 75. obljetnice mučeničke smrti objavljeno nepromijenjeno izdanje (osim uvodne riječi fra Nikole M. Roščića, naslovne slike i fotoilustracija u unutarnjem dijelu knjige), predstavljeno u Cresu 3. studenoga 2019.

Ivan KARLIĆ, Proročki imperativ II. Vatikanškoga koncila (prošireni prilog autorova izlaganja na prošlogodišnjemu Teološko-pastoralnom tjednu u Zagrebu) u: »Bogoslovska smotra« 89 (2019.), 617-649.

naši bolesnici

BOLESNIČKI BILTEN

– Fra Augustin Kordić, nakon detaljnih kolonoskopijskih pregleda, u ponedjeljak, 8. srpnja o. g., podvrgao se kirurškom zahvatu u šibenskoj bolnici. Uspješno.

– Naš brat, fra Josip Priselac, nekoliko je dana proveo na odjelu pulmologije Opće bolnice Svetog Duha, gdje je obavio pretrage nakon tegoba vezanih uz pluća.

– U istoj bolnici na očnom odjelu fra Ilija Miškić je 13. rujna obavio laserski zahvat na lijevom oku, zbog smetnji s kataraktom, a mjesec dana kasnije, 16. listopada ponovio je jednaki zahvat i na desnom oku.

– U Rimu se fra Igor Horvat u srijedu, 30. listopada podvrgnuo kirurškom zahvatu na kralješnici. Operacija je uspješna završena i fra Igor se brzo vratio svojim obvezama, ali je nedavno opet završio u bolnici zbog sličnih tegoba.

– Fra Alojzije Litrić je proveo desetak dana u bolnici za infektivne bolesti »Dr. Fran Mihaljević« i sada se opet nalazi na starom odredištu, u Domu »Sv. Maksimilijan Kolbe« u Topničkoj ulici, blizu samostana Svetog Duha. Stanje mu se nije promijenilo niti poboljšalo, uglavnom je u polusvjesnom stanju, bez veće nade u oporavak.

– Odnedavna je u isti Dom smješten i fra Maksimilijan Herceg, koji će tamo zasigurno imati mnogo bolje uvjete boravka i liječenja negoli u samostanu. Lako ga se može posjetiti, na drugom katu spomenutog Doma.

– Fra Ambroz Knežić nalazi se u Domu umirovljenika »Sveti Josip«, u blizini bolnice Svetog Duha, a nedaleko od samostana Svetog Duha.

– Fra Stanko Mijić također sve više osjeća tegobe godina i teret koji ove sa sobom donose. Preporučamo ovu i ostalu bolesnu i nemoćnu braću u molitve cjelokupne provincijske zajednice.

Ispričavamo se ako je netko izostavljen. Nije namjerno. Treba samo obavijestiti i Provincijalat.

naši pokojnici

POKOJNA BRAĆA, RODBINA I PRIJATELJI

+ MILAN HOLC

Slovenski subrat p. Milan Holc, umro je u mariborskome kliničkom centru 28. lipnja navečer, a pokop je održan u utorak, 2. srpnja o. g., na Ptujskoj gori, s početkom u 15 sati. Podsjećamo braću da je + Milan Holc rođen 1946. u Orešju kod Ptuja, da je novicijat proveo i jednostavne zavjete položio 1964. u Cresu, a za svećenika zaređen 2. srpnja 1972. u Ptuj. S našom provincijom povezan je i posljednjih godina, kad je kao generalni vizitator obišao Provinciju u prethodnom mandatu i u tom svojstvu izvijestio i sudjelovao na prvome dijelu prošloga Redovnoga kapitula. Prethodno je za vizitacije generalnog vikara fra Jerzya Norela kao prevoditelj pratio vizitatora u pohodu našoj provinciji. Pokoj mu vječni!

+ TEREZIJA SLAVICA CAHARIJA

U Zagrebu je u petak, 8. studenoga o. g., nakon dugotrajne bolesti, okrijepljena svetim sakramentima, u svojoj 86. godini života i 56. godini redovništva preminula s. Terezija (Slavica) Caharija, članica Družbe franjevkina misionarki iz Asiza. Za života je vršila razne odgovorne službe odgojiteljice, poglavarice, provincijske poglavarice i generalne asistentice u Asizu. Pokopana je na Mirogoju u srijedu, 13. studenoga o. g. u 14,15 sati, a pogrebna sveta misa uslijedila je u mirogojskoj crkvi odmah nakon sprovoda. Pokojna sestra, kao i ostale sestre njezine franjevačke zajednice, bila je usko vezana uz našu Provinciju, pa s. Slavici Balić, provincijskoj poglavarici, i ostalim sestrama misionarkama izražavamo iskrenu sućut i molitvenu prisutnost, a preminuloj s. Tereziji želimo pokoj vječni!

+ MILAN MANDURIĆ

Nakon što je u ožujku ove godine preminula sestra fra Paška Mandurića, Zorka Crnogorac, 21. studenoga o. g. fra Pašku je u 89. godini života umro i brat Milan Mandurić (1931.). Sprovod je održan sutradan, u petak, 22. studenoga, u 14 sati na groblju Ričine kraj Posušja. Svetu pogrebnu misu vodio je fra Martin Jaković, splitski gvardijan, a sprovodne obrede fra Milan Lončar, kapelan mjesne župe u Posušju. Sudjelovali su još fra Damjan Glavaš iz Splita i fra Ivan Bradarić iz Šibenika. Preporučamo braći da fra Paška u ovim teškim trenucima podrže molitvama, a preminulom Milanu neka Gospodin udijeli pokoj vječni!

• O. Provincijal je u posebnom dopisu podsjetio braću na spomendan smrti fra Celestina Tomića, 23. rujna, te pozvao braću i samostane na njegovo dostojno obilježavanje. Zagrebački se samostan Svetog Duha, gdje je fra Celestin i preminuo, te večeri euharistijskim slavljem, koje je u crkvi sv. Antuna predvodio gvardijan fra Tomislav Glavnik, uz koncelebraciju provincijala fra Josipa Blaževića i više braće, pridružio ovom pozivu. Nakon mise o. Gvardijan je s okupljenim narodom zajedno predvodio molitvu za uspješan tijek postupka za beatifikaciju fra Celestina. U toj prigodi Provincija, odnosno »Veritas«, objavili su kratak životopis fra Celestina, u privlačnoj formi, s mnoštvom podataka i pobuda za širenje poznanstva ovoga našega uglednog subrata, za kojega je Provincija i službeno pokrenula postupak za beatifikaciju. Knjižicu od preko 40 stranica, priredio je fra Augustin Kordić, a dostupna je svoj braći i samostanima, s nakanom da se besplatno dijeli i širi među vjernicima.

prilog – osvrt

KONVENTUALNI FRATRI U DUBROVNIKU

(kratki osvrt na jedno novije djelo)

Konventualni franjevci bili su prisutni u Dubrovniku preko dva prva stoljeća franjevačke povijesti. U prvotnoj Slovinskoj provinciji sv. Serafina (Provincia Sclavoniae), koja je potkraj 14. st. preimenovana u Dalmatinsku (i Istarsku) provinciju sv. Jeronima (Provincia Dalmatiae), dubrovački samostan sv. Frane pripadao je Dubrovačkoj kustodiji spomenute provincije. Sredinom 15. stoljeća, voljom i odredbom dubrovačkih vlasti, a i na želju opservantskih fratar, s kojima su neko vrijeme konventualci zajedno živjeli i dijelili krov ovoga znamenitog samostana, konventualni su franjevci napustili Grad i Republiku i od tog vremena, sve do danas, nema ih na dubrovačkom području. Nedavno se u javnosti pojavilo jedno vrijedno i zanimljivo izdanje, koje može donekle zadovoljiti i znatiželju konventualnih fratar o tamošnjoj sudbini svojih davnih prethodnika. Neki su podaci iz drugih izvora već poznati u javnosti, a neki – čini se – upravo prvi put izlaze u našu javnost.

Bivši provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, *fra Josip Sopta*, pobrinuo se za izdavanje rukopisnog spisa, koji je pod naslovom »Origo et progressus primo Custodiae, deinde huius Minorum de Observantia S. P. nostri Francisci Ragusinae Provinciae« ostavio p. Hijacint (Tvrtković) iz Dubrovnika.¹ Autor je

¹ Puni naslov s popratnim obrazloženjima na latinskom glasi: *ORIGO ET PROGRESSUS primo Custodiae, deinde huius Minorum de Observantia S. P. nostri Francisci Ragusinae Provinciae, necnon ennaratio fidelis, et veridica constructionis Conventuum, divisionis a Dalmatia, erectionis in Provinciam, et omnium aliorum (addita una curiosa, sed ad intelligentiam utili disgressionem) quae ab anno Salutiferae Christi Nativitatis circiter 1220 usque ad haec tempora in eadem contigerunt praesertim cum Bosnensis et Dalmatinis et c. – Hyacinthus de Ragusio, minorum minimus 1681.*

manuskript dovršio u Dubrovniku 1681. godine. Ima 102 stranice, pisanih na latinskom jeziku, s iznimkom navođenja nekih kraćih tekstova na talijanskom jeziku. Rukopis je za tisak priredio i uvodnikom popratio spomenuti fra Josip Sopta, a u Dubrovniku 2014. izdala matična Provincija sv. Jeronima.

Fra Hijacint Tvrtković (podrijetlom iz Konavala) rođen je u Dubrovniku 1641. godine, a potkraj 1693. umro u istom gradu kao stonski biskup. Teološke nauke završio je u Rimu, gdje je nakon ređenja nastavio teološko usavršavanje. Na generalnom (opservantskom) kapitulu u Valadolidu ustanovljen je 'Studium generale' u Dubrovniku i Tvrtković je tom prigodom imenovan jubilarim lektorom. Valja podsjetiti, za razliku od konventualnih franjevaca, koje su generalni ministri svoje fratre koji su postigli doktorski naslov obično proglasili i magistrima (magister Ordinis), u opservantskih franjevaca je umjesto toga doktorima teologije redovito pridodan naslov lektora (lector artium). Osim službe lektora u Dubrovniku, gdje je šest godina predavao teologiju i tri godine filozofiju, poznato je da je fra Hijacint bio magistar novaka i gvardijan na Daksi, gdje je uredio knjižnicu. U međuvremenu je bio komesar vizitator svoje i bosanske provincije. U svojoj pak zajednici bio je dvije godine provincijski vikar, a zatim 1690. i provincijal, da bi u proljeće 1693. u Rimu bio zaređen za stonskog biskupa. Budući da se ubrzo razbolio, čini se, od neke malarične zaraze, ubrzo se sklonio u Dubrovnik, radi liječenja, gdje je u prosincu iste godine i preminuo.

Tvrtković se bavio istraživanjem povijesti samostana i provincije, u Daksi je, kako rekospo, uredio i obogatio samostansku knjižnicu, koja je kasnije prebačena u dubrovački samostan sv. Frane (Male braće), a proučavao je i korijene Provincije kojoj je pripadao, napisao rukopis pripremljen za tisak, neko vrijeme zagubljen u mnoštvu manuskripata i pergamena bogate samostanske knjižnice. Rukopis je kasnije, početkom 20. stoljeća, pronađen marom i zalaganjem poznatoga samo-

stanskoga knjižničara fra Urbana Talijske. To djelo o počecima i razvoju njegove provincije, koje smo nedavno dobili u knjigotisku, jedan je od rijetkih rukopisa koji su nakon autorove smrti »preživjeli«.

Hrvatsko dvojezično izdanje (s latinskim izvornikom i hrvatskim prijevodom) nosi skraćeni naslov: Fra Hijacint Tvrtković, POSTANAK I RAZVITAK FRANJEVAČKE PROVINCIJE U DUBROVNIKU. Autor je u njemu obradio, na temelju njemu tada dostupnih dokumenata i u duhu uhodanih kroničarsko-historiografskih navika 17. stoljeća, početno razdoblje franjevačke prisutnosti u Dubrovniku i okolici, počevši od poznate tradicije dolaska sv. Franje u ovaj grad, tvrdeći i navodeći dokaze kako je više nego sigurno da je sveti otac Frano bio u Dubrovniku. Tvrtković u djelu ima dosta digresija sa zadane teme, pa tako prilično opširno opisuje i snažan politički utjecaj srpske vladarske loze Nemanjića, koja je osobito na šire dubrovačko okružje, napose na Stonski poluotok (Pelješac) dugo vremena protezala svoju vlast. Ne znamo koliko autorove zabilježbe o vlasti i utjecaju Nemanjića, vrlo opširne i neobične, imaju svoje kritičko uporište i mogućnost obrane, ali to nije naš posao, jer nas posebno zanimaju Tvrtkovićevi zapisi o konventualskoj prisutnosti u prvim stoljećima franjevačke povijesti na ovim prostorima. A toga ima podosta.

Konventualci se u rukopisu spominju uz godinu 1349., kada autor citira Waddingovu tvrdnju o gradnji samostana sv. Nikole u Stonu, »koji je trideset milja udaljen od Dubrovnika, što su ga podigli neki bosanski fratri, koji su grad Ston i ovaj kraj očistili od mnogih shizmatika i heretika patarena«, te citira Waddinga, koji kaže da je »ovaj samostan mnogo godina bio pod ocima konventualcima Bosanske vikarije i imao dozvolu Vrhovnog svećenika da dijeli vjernicima sve sakramente«.² To je ne samo važna potvrda o ranim konventualskim korijenima stonskog samostana, nego i početnoga konventualskog podrijetla Bosanske vikarije, koja će postupno prihvaćati reformni oblik opservancije, posebno zalaganjem sv. Jakova Markijskog u 15. stoljeću.³

² »Hic locus plurimis annis suberat PP. Conventualibus Vicariae Bosnae et licebatque incolis ex Sum. Pontificum concessione sacramenta omnia fidelibus ministrare«, (p. 90).

³ Sveti Jakov Markijski (1394.-1476.), jedan od stupova opservancije, veliki pobornik franjevačke obnove, djelovao je i u našim krajevima. Od 1435. do 1438. vršio je službu

O konventualnim fratriba u Dubrovniku ima podosta spomena, kao npr. nakon općenitog zapažanja da je većina franjevačkih samostana oko Dubrovnika u 15. stoljeću pripadala Bosanskoj vikariji (četiri), a samo dva Dalmatinskoj provinciji sv. Jeronima (Dubrovnik i Daksa). Nakon toga p. Hijacint svojim tipičnim stilom pisanja u prvom licu, dodaje: »Bilježim također da su u to vrijeme u dubrovačkoj Državi i Gradu habit uzimali kako su htjeli, bilo u Dalmatinskoj provinciji, bilo u Bosanskoj vikariji, te su bili članovi ove ili one pokrajine, konventualci ili opservanti. U ovo su vrijeme u dubrovačkom samostanu skupa stanovali oci konventualci i opservanti, od kojih su jedni bili Bosanci, drugi Dalmatinci, neki Dubrovčani«.⁴ Nakon ove tvrdnje autor u zagradi stavlja duhovito zapažanje i želju o njihovom mogućem skladu i jedinstvu: »Kako lijepo ovdje pristaje izreka: lavlje društvo. Dobri Bože! Kad bi sada razum htio snagom volje od konventualaca i opservanata, od Bosanaca, Dalmatinaca i Dubrovčana ostvariti zajednicu, kako bi lijepo i pametno djelo učinio!«⁵ Autor proširuje ovu tvrdnju: »Tako je bilo i u drugim samostanima u dubrovačkoj državi. A za dužnost starješina birani su jedni i drugi, sad ovi, sad oni. I nemoj misliti da je ovako bilo samo u ovim krajevima. Tako je bilo posvuda do vremena Leona X., koji je 'bullom unionis' Red potpuno razdijelio.«⁶

bosanskog vikara, koju je iskoristio ne samo za obraćenje krivovjernih bogumila, nego i za preusmjeravanje mnogih bosanskih konventualnih fratara u opservantsku obitelj. Pri tome nije baš bio nježan prema fratriba koji nisu prihvaćali reformu. O predaji (legendi) da je tijekom 1432. i sljedeće godine sv. Jakov bio gvardijan u dubrovačkom samostanu sv. Frane, autor djela na koje se osvrćemo ne navodi nikakva spomena. Vjerojatno mu se ne bi bio omakao takav propust da je tu predaju smatrao povijesnom činjenicom.

⁴ »Noto etiam quod his temporibus ex Ragusino statu et Civitate, qui volebant promiscue habitum suscipiebant vel in Provincia Dalmatiae vel in Vicaria Bosnae, fiebantque huius vel illius alumni, hiique Conventuales vel Observantini, prout libuisset; hoc tempore pariter in Conventu Ragusino simul habitabant patres et Conventuales et Observantini, quorum aliqui erant Bosnenses, aliqui Dalmatini, aliqui Ragusini«, (p. 132).

⁵ »(Quam bene hic quadrat illud dictum: diti...ium (?) societas. Oh, bone Deus! Si tunc intellectus voluisset, voluntate imperante ex Conventualibus, Observantinis, Bosnensibus, Dalmatinis et Ragusaeis compositionem effecisse, quale pulchrum,...umque ens /?/ rationis effecisset!«, (p. 132).

⁶ »Hoc etiam modo in aliis conventibus Dominii Ragusini fuit, sicque ad superioris officium, qui utrisque esset,

Najznačajniji su zapisi ipak oni vezani uz izgon konventualnih fratarā iz Grada. »Rekoh da su u dubrovačkom samostanu stanovali konventualci i opservanti sve do godine 1430., kad su konventualci istjerani od dubrovačkih gospara, kako nalazim u rukopisima... Ostali su samo opservanti, koji su od tada promicali redovničko opsluživanje. O. Gonzaga ovaj izgon konventualaca stavlja u god. 1480., ali ja više vjerujem starinskim rukopisima, zato što je on u mnogim stvarima koji se odnose na Dubrovnik i Dalmaciju... fantazirao, kako će biti jasno iz onoga što treba jasno reći.«⁷ Ovdje se autor poprilično ironično izražava o pisanju opservantskog povjesničara, Franje Gonzage,⁸ koji se spominjanjem god. 1480. možda poziva na posljednji spomen prisutnosti konventualaca u Dubrovniku, kako ćemo uskoro vidjeti.

aliquis nunc ex istis, nunc ex illis deligebatur. Nec putes hoc in his partibus tantum fuisse, quinimo per totum usque ad tempora Leonis X, qui totale fecit separationem per Bullam Unionis.«, (p. 132).

⁷ »Constabant dixi in Ragusino coenobio Conventuales et Observantini, sed usque ad annum 1430, quo tempore Conventuales pulsi fuere a Dominis Regusinis, ut habeo ex manuscriptis et hoc ut mihi venisse... sed soli Observantini remanserunt, qui imposterum regularem observantiam promoverunt. P. Gonzaga hunc expulsionem Conventualium... an. 1480, sed ego maiorem fidem antiquis adhibeo manuscriptis, eo quod ipse in multis circa Provinciam Ragusinam et Dalmatinam hallucinatus fuerit, ut ex dicendis clare constabit unum pro nunc addo dignum admiratione«, (p. 132).

⁸ Francesco Gonzaga (1546.-1620.), iz glasovite istoimene plemićke obitelji u Mantovi, odakle potječe i sv. Alojzije Gonzaga, kao franjevac opservant vrlo mlad je postao provincijalnim ministrom mletačke provincije i potom generalnim ministrom franjevacā opservanata (OFMObs.). Potom je postao naslovnim biskupom, papinskim nuncijem i konačno mantovskim biskupom, gdje je i umro. Ostavio je poznato povijesno djelo pod naslovom »De origine Seraphicae Religionis Franciscanae eiusque progressibus« (Roma 1587). Kritike i prigovori su do danas popratili objavljivanje ove povijesti Reda, kao što potvrđuje i ironični zapis autora djela o dubrovačkoj prošlosti Reda, na koje se upravo osvrćemo. Ni u konventualnih povjesničara ovo djelo nije bilo pošteđeno kritika, makar se, govoreći o povijesnom prvenstvu između opservanata i kapucina, izražava ujedno i vrlo povoljno o primatu braće konventualaca: »Licet patres Conventuales Observantibus multo antiquiores sint, isti ab illis suum genus originemque ducent, isti tamen B. Francisci legitimi successores dici possunt, quod de Cappucinis asseri minime potest« (= »Premda su oci Konventualci mnogo stariji od Opservanata, jer ovi vuku od prvih svoj rod i podrijetlo, ipak se ovi mogu nazivati zakonitim nasljednicima Blaženoga Franje, što se za Kapucine nikako ne može tvrditi« (p. 44).

Ovdje valja podsjetiti da p. Hijacint, u umetnutoj rečenici, koja je u hrvatskom prijevodu opravdano stavljena u zagrade, dok u originalu zvuči nekako krnje i prekinuto, aludira na poznati kameni reljef postavljen nad gradskim vratima u Pilama, gdje se pod nogama sv. Vlahe nalazi(o) dvolični prikaz fratra s klarisom, navodnim ljubavnicima, u kojima su Dubrovčani mogli simbolično prepoznati raspušteni odnos konventualnog fratra prema jednoj kćeri sv. Klare, a što je moglo poslužiti optužbama da se konventualci potjeraju iz grada. No, autor se pomalo i ograđuje od takvih aluzija i konstrukcija: »Ovo mi dolazi na pamet zbog slučaja zapisanog na kamenu koji je postavljen iznad vrata mosta na Pilama, a pod nogama kamenog kipa sv. Vlahā, koji slučaj ipak rado ispuštam jer je bio na ruglo Reda.«⁹

Opisujući izgon konventualaca iz Dubrovnika, fra Hijacint nastavlja i prilično nejasno opisuje njegove posljedice: »Pošto su iz Dubrovnika protjerani konventualci, (kustos Dubrovačke kustodije) bio je opservant ili možda konventualac, ali se u tom slučaju nije usudio doći u Dubrovnik. Provincijalnom ministru, koji je bio konventualac ili opservant, no češće konventualac, nakon ovih vremena branili su (ovamo doći) i nisu ga gledali dobrim očima, te nije smio (doći) u dubrovački samostan, a pogotovo na Daksu, gdje su bili opservanti. Makar su (opservanti) glumili suživot njih (tj. konventualaca) i svojih sljedbenika, teško su ih podnosili, ali ne za dugo, jer se nisu mogli kao lisice prikrivati, hrvatski (lirski) bi se reklo 'lisičiti'«¹⁰

Fra Hijacint u nastavku opisa, s dosta nejasnoća spominje neka zlostavljanja (očito od strane pre-

⁹ »Propter casum expressum in uno lapide posito supra portam pontis Pilarum, sub pedibus lapidae statuæ s. Blasii, quem casum (?), qui cedit in religionis dedecus, lubens omitto«, (p. 132).

¹⁰ »Dixi in Ragusini Conventu usque ad annum 1430 habitasse simul cum Conventualibus Obervantinos... Subiecti tamen et Custodi Ragusinae Custodiae, qui certo certius post expulsionem Conventualium Ragusio fuit vel Observantinus vel Conventualis forte, sed hic Ragusium intrare non audebat. Ministro prov. Dalmatiae qui fuit Conventualis vel Observantinus, plus tamen Conventualibus quam Observantinis probabatur, nec bono oculo praecipue post haec tempora, ut infra portam Ragusini Conventus incolas et maxime Daxenses quia Observantini...ciebat, licet simulata conviventia suam suorumque asseclarum, patiantur malevolentiam, sed non diu, quia non potuerunt longo tempore vulpizare, idest lisiciti illyrice«, (p. 134).

ostalnih konventualaca), koja su iz dana u dan bila sve brojnija, što su ih oci trpjeli od Dalmatinaca: »Dubrovački fratri, koji su željeli živjeti u redovničkom opsluživanju, počeli su više nego sigurno razmišljati o načinu, kako bi se u svoje vrijeme mogli osloboditi od dalmatinskih i bosanskih konventualaca, i provoditi svoje dane u miru i spokoju pod svojim prirodnim gospodarom«. ¹¹

U daljnjem tijeku opisa fra Hijacint opisuje pokušaje spajanja i razdvajanja dubrovačkih fratara s opservantskim vikarijama i fratriba u Bosni i Dalmaciji, što je konačno urodilo i dovelo do stvaranja samostalne opservantske Dubrovačke provincije na generalnom kapitolu na Verni 4. lipnja 1484.

Pri kraju djela, opet u zagrade, stavljena je zanimljiva zabilježba vezana uz konventualne fratre u Dubrovniku: »U ova su vremena u Dubrovniku živjeli još poneki oci konventualci zajedno s opservantima i nisu htjeli biti opservanti. God. 1480. bili su odatle otpušteni.« ¹²

Ova svoja zapažanja o izgonu konventualnih fratara iz Dubrovnika fra Hijacint osnažuje citatom iz Waddinga, koji pišući o dubrovačkom samostanu uz god. 1327. bilježi: »Napokon su oci konventualci na poticaj građana bili primorani drugdje prijeći, ta je kuća ostala regularnim opservantima.« ¹³ I da ne ostane sumnja kako to nije učinjeno i na želju reformne braće, nakon isticanja da su konventualni fratri otjerani na poticaj građana, autor jasno zaključuje: »I ne sumnjaj da su promicatelji ovoga bili dubrovački oci, koji su htjeli živjeti u čistoj opservanciji, da bi više bili na izgradnju puka.« ¹⁴

¹¹ »Patres... Ragusini in regulari observantia vivere cupientes, certocertius isti cogitare coeperunt de modo quo possent suo tempore a Conventualibus Dalmatinis et Bosnensibus liberari, et in ditione sua naturalis Principis pacifice et quiete suos transigere dies«, (p. 138).

¹² »(His temporibus adhuc aliqui pauci patres Conventuales in conventu Ragusino cum Observantibus habitabant, nec de Observantibus fieri volebant; anno 1480 fuerunt inde alio dimmissi)«, (p. 220)

¹³ »Demum ita procurantibus civibus iussi sunt patres Conventuales alio transmigrare et domus concessa est observantiae Regulari«, (p. 220).

¹⁴ »Nec dubites horum promotores fuisse Ragusinos patres qui, ut magis populum aedificarent, voluerunt in pura observantia manere«, (p. 220).

Treba biti zahvalan Franjevačkoj provinciji sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, kao izdavaču, i fra Josipu Sopti kao prireditelju/prevoditelju ovog izdanja, što je objavljivanjem Tvrtkovićeve rukopisa omogućen jasniji uvid i u prisutnost i nestanak konventualnih franjevaca iz Dubrovnika i Dubrovačke republike. Poznavanje istine i njezino prihvaćanje, makar u rukopisu ipak ostaju neke nejasnoće i nedorečenosti, može samo pridonijeti boljem uvažavanju i uzajamnoj povezanosti dviju obitelji koje imaju zajedničke izvore, ali dva različita pravca prema postizanju istoga cilja.

fra Ljudevit Maračić

PROVINCIJSKI PLANER 2020.

DATUMI PROVINCIJSKIH DOGAĐANJA 2020.	
1. siječnja 2020.	Nova godina
7.-9. siječnja 2020.	Duhovna obnova za ministrante
28.-30. siječnja 2020.	60. Teološko-pastoralni tjedan u Zagrebu
31. siječnja 2020.	Plenarna sjednica VFZ-a u Zagrebu
2. veljače 2020.	Dan posvećenog života
3. veljače 2020.	Definitorij SLO/HR
3. (popodne) i 4. veljače 2020.	Godišnji susret gvardijana u Zagrebu
16.-21. veljače 2020.	I. turnus duhovnih vježbi u Zagrebu
25. veljače 2020.	Pepelnica
23.-27. ožujka 2020.	Susret provincijala CEF-a u Krakowu
12. travnja 2020.	Uskrs
14.-18. travnja 2020.	Junioentreffen u Sloveniji
19.-24. travnja 2020.	Drugi turnus duhovnih vježbi u Cresu
25. travnja 2020.	Provincijski susret ministranata
1. svibnja 2020.	Sv. Josip Radnik
1.-3. svibnja 2020.	Dani otvorenih vrata Klerikata (Zagreb)
9.-10. svibnja 2020.	Susret Hrvatske katoličke mladeži u Zagrebu
15.-17. svibnja 2020.	VI. festival kršćanskoga kazališta u Zagrebu
21. svibnja 2020.	Uzašašće
23. svibnja 2020.	Drugi »Antunovski hod« mladih
31. svibnja 2020.	Duhovi
1. lipnja 2020.	HR-SLO Susret/Srećanje u Zagrebu
11. lipnja 2020.	Tijelovo
21. lipnja 2020.	Nacionalna proslava 50 godina od proglašenja svetim Nikole Tavelića u Šibeniku
6. lipnja 2020.	Svećeničko ređenje fra Antuna Radovanića
28. lipnja 2020.	Mlada misa fra Antuna Radovanića
22.-28. lipnja 2020.	Hodočašće »Stopama sv. Maksimilijana Kolbea« (Poljska)
15.-22. srpnja 2020.	Franjevačke duhovne vježbe za mlade u Cresu
22.-29. srpnja 2020.	Ansambl Kolbe u Cresu
29. srpnja - 5. kolovoza 2020.	Franjevačke duhovne vježbe za mlade u Cresu
15. kolovoza 2020.	Velika Gospa u Molvama
13.-18. rujna 2020.	Trajna formacija u Zagrebu
29. rujna 2020.	Planerski susret gvardijana u Šibeniku
30. rujna 2020.	Dan provincije u Šibeniku
4. listopada 2020.	Sv. Franjo – zavjeti u Zagrebu?
6.-7. listopada 2020.	Izvanredni provincijski kapitul u Cresu
14. studeni 2020.	Sv. Nikola Tavelić u Šibeniku
8. prosinca 2020.	Svetkovina Bezgrešnog Začeca BDM
25. prosinca 2020.	Božić

SLJEDEĆA MJESTA OBILJEŽAVANJA DANA PROVINCIJE: **2021. – PULA; 2022. – ZAGREB.**

